

nova Delavska enotnost

številka 1 / letnik 62 / Ljubljana, 9. januar 2003

Glasilo

Zveze Svobodnih Sindikatov Slovenije

Kot nam je povedal Janez Justin, predsednik Sindikata KNG, je za 9. januar sklicana seja stavekovega odbora tega sindikata, ki bo določila operativni načrt priprav in izvedbe splošne stavke. Zanj so se zaradi nepripravljenosti za podpis nove tarifne priloge h kolektivni pogodbi dejavnosti kemije odločili delegati na kongresu Sindikata KNG.

Naj na kratko obnovimo dogodke, ki so sindikat privedli do te odločitve. Pogajalski skupini sta v oktobru po 18 krogih pogajanj uskladili čistopis nove tarifne priloge h kolektivni pogodbi za kemično industrijo. V njej so skladno z novim modelom plačne politike opustili izhodiščne plače in namesto njih uvedli ceno dela in osnovne plače. Dogovorili so se tudi, da delodajalcem, ki v veliki večini že dalj časa izplačujejo delavcem precej več, kot znašajo izhodiščne plače, ne bo treba povečevati izplačil. Zavezani naj bi bili le za obračunavanje plač po novem modelu.

Obe strani sta se dogovorili, da bo svečani podpis tarifne priloge 6. novembra. Tik

Sindikat KNG pripravlja splošno stavko

pred zdajci pa je sindikat prejel dopis, da pravna služba GZS ni pravočasno pripravila pripomb na čistopis tarifne priloge. Pisalo je tudi, da nekatere rešitve verjetno niso konsistentne in skladne z usmeritvami upravnega odbora GZS. Pogajalska skupina bi se po tem dopisu sodeč morala o besedilu še uskladiti s pravno službo GZS in zato podpis v dogovorjenem roku ne bi bil mogoč.

Vodstvo sindikata je združenju kemije pri GZS takoj odgovorilo in odločno protestiralo. V svoj protest so med drugim zapisali, da je odložitev podpisa povsem usklajene tarifne priloge sad centralističnega vodenja v GZS.

Ker se je vse to dogajalo pred kongresom Sindikata KNG 23. novembra, so delegati temu posvetili veliko pozornosti. Sprejeli so tudi posebno resolucijo, s katero so GZS odrekli pravico sodelovati na pogajanjih o kolektivnih pogodbah. Oblikovali so tudi stavekovni

odbor. Ravnanje GZS je kot nedopustno obsodila ZSSS s posebno javno izjavo.

Po Justinovih besedah vse do 8. januarja iz združenja kemije niso dobili nobene uradne obrazložitve o tem, kaj bi v usklajenem besedilu tarifne priloge bilo sporno. Zato je prepričan, da ni spornega nič. Neuradno so obveščeni, da naj bili nesporazumi možni le zaradi uporabljene terminologije – še posebej naj bi nekatere motil izraz cena dela. O zapletu pa se mu je uspelo pogovarjati s predsednikom GZS Mirom Sotlarjem in dvakrat s predsednikom združenja delodajalcev Stojanom Binderjem.

Zaradi prejšnjih slabih izkušenj (spomladi so se brez podpisa končala tudi pogajanja za kolektivno pogodbo za nekovine) so se v Sindikatu KNG odločili za splošno stavko v vseh dejavnostih, torej v kemiji, nekovinah in gumarski industriji.

F. K.

Dušan Semolič:

Kongresi so utrdili Svobodne sindikate

Ob izteku minulega leta je bilo v Domu sindikatov v Ljubljani tradicionalno srečanje sedanjih in bivših funkcionarjev Svobodnih sindikatov. Na njem je Dušan Semolič govoril zlasti o vstopu Slovenije v Evropsko unijo in položaju delavcev. Med drugim je dejal: »Zavedamo se, da bo to za slovenski narod in vse državljane Slovenije nekaj velikega, čeprav še ne vemo natanko, kako nam bo v Evropski uniji. Slovenija po vstopu v Unijo ne bo nikoli več tako samostojna, kot je bila zadnja leta, vendar je to davek, ki ga države morajo plačati za sodelovanje na skupnem evropskem trgu, ki spodbuja razvoj. Upam, da vstop v Evropsko unijo za nas ne bo preveč boleč in da naša država ne bo samo dajala v bruseljsko blagajno, temveč bo iz nje tudi prejela.

Slovenija bo z vstopom v Evropsko unijo vstopila v svet znanja, inovacij, vrhunskega menedžmenta in kakovosti. Postavlja pa se vprašanje, ali imamo pri nas dovolj usposobljene menedžerje in druge strokovnjake, da bodo našim podjetjem sposobni zagotoviti konkurenčnost na tujih trgih. Svobodni sin-

dikati si bomo prizadevali, da Slovenija v Evropi in svetu ne bi bila prepoznavna samo po gospodarski uspešnosti, temveč tudi po dobrih delavskih plačah in po spoštovanju delavskih pravic. To bo mogoče doseči, saj bosta plačna in socialna politika ostali popolnoma v naših rokah.

Za sindikate je pomembno, da lahko tudi sami vplivamo na bodočo podobo Slovenije. Slovenija ne sme biti urejena le po meri kapitala, temveč tudi po meri delavcev. Zato morajo sindikati gojiti enotnost in solidarnost med delavci, ki krepi njihovo moč.

Leto 2002 je bilo za Svobodne sindikate leto kongresov, ki so utrdili sindikalne vrste. Kongresi so pokazali, da se člani in funkcionarji Svobodnih sindikatov zavedajo svoje odgovornosti, zato verjamem, da bomo s skupnimi močmi in timskim delom v letu 2003 dosegli cilje, ki smo si jih zadali na kongresih,« je sklenil Semolič in vsem članom ter bivšim in sedanjim funkcionarjem zaželel veliko zdravja, sreče in uspehov v novem letu.

T. K.

Kako izboljšati položaj gradbincev

Ministrstvo za gospodarstvo je pripravilo dokument z naslovom Položaj gradbeništva in industrije. Iz dokumenta, o katerem bo prihodnji teden razpravljala ekonomsko-socialni svet, povzemamo najpomembnejše ugotovitve in predloge.

Dokument je nastal v posebni delovni skupini pri ministrstvu za gospodarstvo, v kateri so sodelovali tudi predstavniki več drugih ministrstev, SDGD, obrtne in gospodarske zbornice in združenja delodajalcev. Iz SDGD sta sodelovala Mijo Popović in Jernej Jeršan.

Položaj gradbeništva se je v letu 2001 bistveno poslabšal, BDP dejavnosti je realno padel za 2,5 odstotka. Do tega je prišlo zaradi zmanjšanja investicij v osnovna sredstva in upočasnitve gradnje avtocest. Neto poslovni izid se je znižal kar za 9,5 odstotka. Čisti dobiček je znašal 12,4 milijarde tolarjev, čista izguba pa 7,8 milijarde.

Leta 2001 je v gradbeništvo povprečno delalo 56.834 zaposlenih, ki so v povprečju prejeli 173.179 tolarjev bruto plače (v industriji gradbenega materiala je bila plača povprečno večja za tritisoč tolarjev).

V letu 2002 je po ocenah, temelječih na podatkih za devetmesečno obdobje, šlo gradbeništvo nekoliko bolje kot leto prej. Dodana vrednost naj bi realno zrasla za dva odstotka. Povečanje temelji na povečanem obsegu gradnje avtocest in stanovanj.

V industriji gradbenega materiala se je leta 2001 zmanjšala proizvodnja cementa (za odstotek in pol) in apna (za več kot 10 odstotkov), opekarne pa so proizvedle 4,3 odstotka več. Čisti

dobiček je znašal 6,266 milijarde tolarjev, čista izguba pa 2,233 milijarde.

Ocene za leto 2002 kažejo, da se zaradi zmanjšanja gradbenih aktivnosti zmanjšuje tudi fizični obseg proizvodnje gradbenih materialov.

Kakšni naj bi bili ukrepi? Ker je gradbeništvo neposredno povezano zlasti z investicijami, naj bi država najprej zagotovila stabilno raven javnih investicij v nizke in visoke gradnje. Denar za gradnjo avtocest naj bi bil sistemsko zagotovljen, enako tudi za gradnjo verige hidroelektrarn in obnovo termoelektrarn ter gradnjo in obnovo železniške infrastrukture. Poleg tega naj bi država zagotovila naložbe v turistično infrastrukturo (kjer bi sodelovali tudi podjetniki). Država naj bi spodbujala tudi vlaganja v razvoj malih in srednjih podjetij. Sprostitev stanovanjske varčevalne sheme naj bi povečala povpraševanje po novih stanovanjih.

O plačilni nedisciplini se bo vlada izrekla na eni od prihodnjih sej. Medresorska delovna skupina bo pripravila predloge aktivnosti, ki naj bi zagotovili večjo finančno disciplino.

Postopek prisilne poravnave omogoča dolžnikom, da se sanirajo tudi na račun upnikov – slabi gospodarji tako pridobivajo na račun dobrih. Zakon o stečaju, prisilni poravnavi in likvidaciji bi bilo treba spremeniti tako, bi terjatve upnikov najprej spremenili v lastniške de-

leže in jih šele potem znižali. Skrajšati bi morali tudi roke, v katerih mora podjetje v finančnih težavah sprožiti postopke prisilne poravnave ali stečaja.

Zakon o javnih naročilih je treba spremeniti in odpraviti zapletene in nepregledne postopke pri oddaji javnih naročil.

Sindikati zahtevajo sprejetje zakona o kolektivnih pogodbah, ki bo razmejil panožne in podjetniške pristojnosti. Cena dela v gradbeništvu je glede na težke pogoje dela podvrednotena. Zakon o kolektivnih pogodbah bo sprejet v prvem polletju letos. Takoj po sprejetju tega zakona se bodo začela pogajanja o kolektivni pogodbi dejavnosti. Tarifni del kolektivne pogodbe naj pri oceni del in nalog upošteva metodologijo, v katero so vgrajeni težki pogoji dela.

Država bo za naložbe v infrastrukturo do leta 2010 namenila 1,645 milijarde evrov (približno polovica tega za gradnjo avtocest). Za naložbe v energetske objekte in ekologijo bo država namenila 426 milijonov evrov.

Zadnji statistični podatki kažejo, da se razmere izboljšujejo. Pričakuje so nov investicijski cikel, ki bo gradbeništvu in industriji gradbenega materiala omogočil novo konjunkturo. Ker so razmere na področju kadrov in izobraževanja zaskrbljujoče, bo treba delovno silo iskati in izobraževati tudi v tujini.

Za razvoj gradbeništva je nujen tudi prodor na tuje trge – velike možnosti so zlasti na trgih nekdanje Jugoslavije.

Povzel: F. K.

Sindikat kmetijstva in živilske industrije Slovenije

Boj za delovna mesta bomo nadaljevali tudi v Evropski uniji

V Sindikatu kmetijstva in živilske industrije Slovenije ocenjujemo, da je bila naša pogajalska skupina, v kateri je bil tudi minister za kmetijstvo Franci But, relativno uspešna, vendar nad tem nismo evforični. Že pred in med pogajanjem smo se zavedali, da nas ne čaka nič lepega.

Spremembe v začetku devetdesetih let, ki so povzročile razpad združništva, primarne kmetijske proizvodnje in živilskopredelovalne industrije, so zelo vidne še danes.

Ogromno združno premoženje je razdrobljeno in v veliki meri nelegalno privatizirano. Velika proizvodna posestva so bila večinoma politično likvidirana. Njihovo lastnino je država nacionalizirala in prenesla na sklad kmetijskih zemljišč, s čimer ni nihče zadovoljen.

Živilskopredelovalna industrija je bila zane-marjena in prepuščena sama sebi.

Najbolje jo je odnesel tisti del živilskopredelovalne industrije, ki ga ni zajel zakon o zadru-gah, in je lahko v času lastninskega preoblikovanja samostojno razpolagal z zmogljivostmi. Proizvodne linije teh podjetij so v primerjavi z Evropo edine tehnološko in kadrovske usposobljene za preživetje.

Cena tranzicije v kmetijstvu in živilskopredelovalni industriji je najbolj vidna v izgubi delovnih mest. Sedemnajst tisoč štiristo naših delovnih kolegov in kolegic je, ker se nista mogli poenotiti politika in ekonomija, tako ali drugače izgubilo delo.

Pri prilagajanju naše dejavnosti standardom

Evropske unije ob aktivnosti stroke, zbornice in tudi sindikata v zadnjih letih žal še vedno vzpostavljamo tisto, kar smo pod nekoliko drugačnim predznakom že imeli. V zadnjih dveh letih je najbolj opazno:

- združevanje mlekarke industrije (Ljubljanske mlekarne),
- ponovno povezovanje zadrug v močnejše in uspešnejše celote (KZ Krka),
- nastanek sistema Perutnine (Perutnina-Jata-KK Ptuj),
- uspešno povezovanje živilskopredelovalne proizvodnje in kmetijstva v Pomurju po vodstvom ljudi, ki so bili stebri Pomurke (Rakičan-Agromerur) in
- tudi Mercator ponovno organizira lastno

Razlaga splošne kolektivne pogodbe za gospodarske dejavnosti

Piše: Gregor Miklič,
izvršni sekretar ZSSS

Komisija za razlago splošne kolektivne pogodbe je na seji 18. in 19. decembra določila, katere določbe splošne kolektivne pogodbe se po uveljavitvi novega zakona o delovnih razmerjih uporabljajo in katere določbe se ne uporabljajo več. Razlaga komisije je objavljena v Uradnem listu RS

št. 113 z dne 23. 12. 2002. Pri pripravi in sprejemu razlage je bila upoštevana velika večina predlogov, ki smo jih pripravili v ZSSS in ki so bili objavljeni v 44. številki Nove Delavske enotnosti, 20. 12. 2002.

Komisija za razlago je določila, da se po 1. januarju ne uporabljajo več naslednje določbe splošne kolektivne pogodbe: določbe 1., 2. in 9. odstavka 5. člena, ki opredeljujejo pojme delodajalec, delavec in sindikalni zaposleni, določba 6. odstavka 9. člena, ki omogoča, da se pogodba o zaposlitvi sklicuje pri

določanju pravic in obveznosti delavca na kolektivno pogodbo oziroma splošni akt delodajalca, določba 2. odstavka 10. člena, ki določa odpoved delavca v času poskusnega dela, določbe 12. člena, ki določajo postopek ugotavljanja znanja in zmožnosti za opravljanje del in postopek ugotavljanja pričakovanih rezultatov, določbe 13. člena o razporejanju delavcev v izjemnih primerih, določbe 15. člena o prevzemu na delo k drugemu delodajalcu, določbe 1. in 4. odstavka 16. člena, ki urejajo delo na domu, določbe 22. člena o razporejanju delavca invalida in delavca z zmanjšano delovno zmožnostjo, določbe 23. člena, ki določa, da se prosta sobota ne šteje v letni dopust, in kdaj mora delavec obvestiti delodajalca o izrabi enega dneva dopusta, ki ga izrablja po svoji prosti volji, določbe 25. člena o organih, ki odločajo o disciplinskih ukrepih, določbe 26. člena o organu, ki odloča o pravicah delavcev na drugi stopnji, določbe 27. člena o odškodnini, določbi 2. in 8. odstavka 41. člena o imuniteti sindikalnega zaposlenika, določba 9. odstavka 43. člena, ki določa višino plače delavca v primeru začasne

razporeditve na drugo delo, določbe 3., 5., 6. in 7. odstavka (točke) 48. člena, ki določa pravico delavca, da zadrži plačilo nadomestila oziroma določajo višino nadomestila za čas čakanja na dokvalifikacijo ali prekvalifikacijo, za čas čakanja na delo doma in v času odpovednega roka presežnih delavcev, določbe 1., 2. in 4. odstavka 1. točke 51. člena, ki določajo regres za letni dopust, določbe 3. točke 51. člena o odpravninah ob upokojitvi in določbe 54. člena o prejemkih pripravnikov.

Vse te določbe se ne uporabljajo več, ker je zakon posamezne pravice delavcev uredil ugodneje, kot so urejene v splošni kolektivni pogodbi, ali jih je uredil drugače ali pa je zakon v celoti povzel določbe splošne kolektivne pogodbe.

Ta razlaga splošne kolektivne pogodbe se uporablja od 1. januarja 2003 dalje. Posamezni deli te razlage pa se v skladu z določbo 5. odstavka 66. člena splošne kolektivne pogodbe uporabijo tudi za razlago določb kolektivnih pogodb dejavnosti, ki so enake določbam splošne kolektivne pogodbe za gospodarske dejavnosti.

Sindikati negospodarstva in vlada nadaljujejo pogajanja

Pogajalski skupini vlade in sindikatov negospodarstva sta ta torek obravnavali nekatera odprta vprašanja. Kot nam je povedal **Bojan Hribar**, vodja pogajalske skupine sindikatov negospodarstva, je minister Rado Bohinc med drugim povedal, da želi vlada s sindikati doseči kompromis in zato nadaljevati pogajanja, čeprav je rok za dogovor o metodologiji uvrščanja delovnih mest v plačilne razrede že potekel.

Sindikalna stran je med drugim izpostavila tudi vprašanje eskalacije za leto 2004 (proračun je namreč že sprejet). Če bo sindikalni predlog obveljal, bodo sindikati z vlado podpisali aneks h kolektivni pogodbi za negospodarstvo. Z njim naj bi določili višino eskalacije in način usklajevanja plač z inflacijo. V sindikatih pričakujejo, da bo vlada to sprejela, saj bi drugačno ravnanje ne bilo skladno s socialnopersnerskimi načeli in razvija-

jočo se prakso. Govorili so tudi o opredelitvi nazivov v državni upravi v primerjavi z nazivi v drugih delih javnega sektorja. Ugotovili so, da bo treba vladni predlog dopolniti. Zaradi tega se bodo vladni pogajalci najprej posebej sestali s predstavniki sindikatov v državni upravi.

Predstavniki sindikatov so še opozorili, da bo za uskladitev vseh listin verjetno zmanjkalo časa. Zato so vladi predlagali, naj jim čim prej pošlje katalog delovnih mest in nazivov. Pogajanja se bodo nadaljevala 16. januarja.

F. K.

predelavo in proizvodnjo (KG Kočevje-Mesnina dežele Kranjske).

Če smo pred desetletjem v zelo kratkem času po nepotrebnem uničili ogromno delovnih mest, je v začetku tega desetletja izguba nekoliko manjša. Tudi zadnji združevalni procesi povzročajo izgubo številnih delovnih mest in temu se, kot vse kaže, tudi v prihodnosti temu ne bomo mogli izogniti. Zapiranje malih tehnološko zaostalih in tržno neprilagojenih obratov je najpogostejše posledica nestrokovnega ravnanja vodilnih in vodstvenih delavcev, ki ne dojamejo nujnosti povezovanja in delitve dela. Praviloma se zapirajo obrati v manjših krajih, kjer ni nadomestnih delovnih mest. Ti obrati so v preteklosti nastali prav zaradi predelave kmetijskih proizvodov in zagotavljanja socialne varnosti lju-

dem izven velikih mest. V preteklih dvanajstih letih smo za posodobitev živilskopredelovalne industrije namenjali manj kot pet odstotkov vsote, ki jo je imelo na razpolago ministrstvo za kmetijstvo. Šele v proračunu za leti 2003 in 2004 smo uspeli ta sredstva povečati na 12 odstotkov. To pomeni, da v minulih dvanajstih letih vsa živilskopredelovalna industrija ni dobila niti toliko sredstev, kot je bila ocenjena in tudi izplačana škoda po suši za eno samo leto.

Posebej moramo poudariti, da živilskopredelovalna industrija ne spada pod pristojnost ministrstva za gospodarstvo, temveč pod pristojnost ministrstva za kmetijstvo. Zaradi tega se podjetje ali družba iz naše dejavnosti ne morejo prijaviti na razpise za sredstva, ki jih ima na razpolago ministrstvo gospe Petrino-

ve. Ker v živilsko industrijo ne bomo vložili niti ene milijarde, lahko računamo tudi na sredstva Evropske unije.

Namenski denar za prestrukturiranje bo vsaj nekoliko omilil izredno velik razkorak med potrebnim in razpoložljivim denarjem za zagotavljanje tehnoloških zahtev, ki jih pred nas postavlja prav Evropska unija. Za ilustracijo – investicija v Celjsko mesno industrijo presega skupno vsoto, ki je bila v Sloveniji preteklosti namenjena temu cilju.

V novo leto gremo prepričani, da smo se nekaj naučili in da policentrični razvoj ni zgolj prazna fraza. Prizadevali si bomo, da bi vstop v Evropsko unijo plačali s kar najmanj žrtvami v številu delovnih mest.

Srečko Čater

Tiskovna konferenca območne organizacije ZSSS v Celju

Velika večina delodajalcev spoštuje kolektivne pogodbe

Območna organizacija ZSSS Celje je ob koncu minulega leta pripravila novinarsko konferenco. Njen sekretar in od nedavnega tudi državni svetnik **Ladislav Kaluža** je predstavil delo in načrte te organizacije, ki je med največjimi v ZSSS. Največ besed je namenil odpuščanjem delavcev zaradi stečajev in prisilnih poravnjav. Govoril je tudi o delodajalcih, ki v veliki večini spoštujejo kolektivne pogodbe.

Celjska območna organizacija se je v letu 2002 srečevala zlasti s problemi zmanjševanja števila delovnih mest zaradi razmer na trgu, prisilnih poravnjav in stečajev. Število zaposlenih na Celjskem se je lani najbolj zmanjšalo v tekstilni industriji, gradbeništvu in gostinstvu. Na območno organizacijo se je po pomoč zateklo veliko delavcev zaradi prerazporeditve k drugim delodajalcem, povečalo pa se je tudi število družb in obratovnic, ki zaradi likvidnostnih težav delavcem niso tekoče in redno izplačevale plač. Območna organizacija je velikokrat sodelovala tudi v postopkih za varstvo pravic delavcev v podjetjih ter na sodiščih in pri organih skupnosti pokojniskega in invalidskega zavarovanja ter z avda za zdravstveno zavarovanje.

Kakor je dejal Kaluža, so bile lani na območju Celja v porastu različne oblike šikaniranja delavcev – žal tudi zaradi njihovega včlanjevanja v sindikat. Največkrat so se s šikaniranjem delavcev srečevali v trgovini in gostinstvu. Sicer pa so bile med najbolj pogostimi kršitvami delavskih pravic premeščanja delavcev, onemogočanje izkoriščanja letnega dopusta in odmora med delom, delo v podaljšanem delovnem času, prerazporejanje delovnega časa, sklepanje pogodb za določen čas, nepravilno razporejanje invalidnih delavcev, neizplačevanje plač in drugih prejemkov ter še nekatere druge kršitve.

»Ugotavljamo, da večina delodajalcev spoštuje zakone in kolektivne pogodbe. Večina delodajalcev ima tudi pozitiven odnos do soci-

alnega partnerstva v podjetjih in obratovalnicah,« je poudaril Kaluža. Po njegovi oceni ugled delodajalcev krni okoli 30 odstotkov delodajalcev, ki stalno kršijo delavske pravice in imajo neprimeren odnos do zaposlenih.

Območna organizacija ZSSS je po besedah Kaluže sodelovala tudi pri razpravah o novem zakonu o delovnih razmerjih, po njegovem sprejemu pa je začela sindikalne zaupnike usposabljanje za njegovo uresničevanje. S seminarji za usposabljanje namepravajo nadaljevati tudi v tem letu, saj morajo, tako Kaluža, bistvena določila nove male delavske ustave spoznati vsi člani sindikata. V ta namen je ZSSS izdala tudi posebne zloženke, ki jih je Kaluža predstavil tudi novinarjem iz Celja.

Ko je našteval aktivnosti območne organizacije ZSSS v Celju, je Kaluža omenil tudi organizacijo prireditev ob 1. maju, sodelovanje s sindikatom IGM Singen, sodelovanje s skladi dela v regiji, sodelovanje v delu skladov za izobraževanje delavcev pri samostojnih podjetnikih, sodelovanje v delu stanovanjske ustanove delavcev pri samostojnih podjetnikih Celje, sodelovanje z obrtno zbornico, z lokalnimi skupnostmi, z zavodom za zaposlovanje, z inšpekcijskimi službami ter še nekatere aktivnosti.

Posebej je izpostavil sodelovanje s sredstvi javnega obveščanja. Po njegovih besedah so ravno časniki in elektronski mediji s svojim pisanjem, poročanjem in komentiranjem veliko prispevali, da so se nekateri problemi rešili hitreje. Praviloma se namreč hitreje rešijo tisti

problemi, na katere je ob pomoči medijev osredotočena pozornost javnosti. Kaluža se je novinarjem zahvalil za korektno in sprotno poročanje o delu območne organizacije in o problemih, ki tarejo delavce na območju.

Sicer pa se je lani po pomoč na območno organizacijo ZSSS v Celju zateklo okoli 3500 članov. Mnogim so sindikalni funkcionarji pomagali z informacijami, napotki in nasveti. V mnogih primerih so sindikalni funkcionarji problem rešili s pogaja-

Ladislav Kaluža: Lani se je po pomoč na našo območno organizacijo zateklo okoli 3500 članov.

nji z delodajalci, v nekaterih primerih pa so morali prizadeti delavci ob pomoči sindikalne službe pravne pomoči poiskati pravico na delovnem in socialnem sodišču. Pravna služba je lani na sodiščih zastopala 700 delavcev, okoli 1100 članov pa je zastopala v postopkih prisilnih poravnjav in stečajev. Samo zaradi prisilnih poravnjav in stečajev je lani na Celjskem izgubilo delo okoli 800 delavcev.

Novinarje je med drugim zanimalo tudi, koliko stavk je bilo lani na Celjskem. »Uradno je bila napovedana in izvedena samo ena stavka – v Libeli Maksimi,« je pojasnil Kaluža, ki je na željo novinarjev spregovoril tudi spoštovanju delavskih pravic v številnih

drugih podjetjih na območju. V izredno težkem položaju so bilo konec minulega leta delavci Ingrada VNG, ki niso dobili plač, temveč samo bone za prehrano. Tudi v Libeli Maksimi so bili delavci še pred koncem leta brez plač, podobne težave pa so pestile tudi delavce Obada. Območna organizacija svojim članom v podjetjih, ki ne spoštujejo kolektivnih pogodb, pomaga kolikor je v njeni moči.

Na novinarski konferenci sta sodelovala tudi sekretarja v območni organizaciji **Forto Turk** in **Milica Dabanovič**, ki sta pojasnili, kakšne težave tarejo delavce v tekstilni industriji in gradbeništvu. Kakor kaže, je na Celjskem kriza v teh dveh panogah najhujša, kar na svojih ramenih in žepih še posebej občutijo delavci.

Novinarje je seveda zanimalo tudi, kakšne načrte ima Kaluža v državnem svetu, v katerega je bil kot predstavnik delojemalcev izvoljen konec minulega leta. »Delo v državnem svetu vidim kot možnost za usklajevanje stališč med delodajalci in delojemalci ter lokalnimi skupnostmi in kot nekakšno nadaljevanje socialnega dialoga, ki mora potekati v družbi na vseh ravneh,« je dejal Kaluža. »Prav tako pa je državni svet lahko vest aktualni politiki, ki vse prerada pozablja na interese delavcev. Zato se bom trudil, da bi v državnem svetu predstavil interese čim širšega kroga delojemalcev – ne samo z območja Celja temveč iz vse Slovenije.«

Kaluža je še menil, da bodo stališča delojemalcev v državnem svetu bolj odmevna in vplivna, če bodo predhodno usklajena med vsemi sindikati. Seveda pa imajo predstavniki delojemalcev v državnem svetu tudi pomembno nalogo, da si v skladu z možnostmi in pristojnostmi prizadevajo za upoštevanje interesov delojemalcev pri sprejemanju delovnopravne in druge zakonodaje. Kaluža meni, da mu bodo pri tem še kako koristila izkušnje, do katerih so se dokopali v območni organizaciji ZSSS v Celju.

T. K.

Novinarska konferenca je bila dobro obiskana, saj so na njej sodelovali novinarji domala vseh večjih medijskih hiš iz Celja in Slovenije.

V domžalski območni organizaciji ZSSS smo pred kratkim organizirali delovno srečanje sindikalnih zaupnikov. Največ smo govorili o ohranjanju članstva in pridobivanju novih članov. Skupaj smo ugotovili kar precej dobrih razlogov, zaradi katerih smo in ostajamo članice in člani Svobodnih sindikatov. Našteli bomo le nekatere.

Član sindikata sem, ker lahko pri njem dobim informacije o pravicah, ki jih imam kot delavec.

Na sindikat sem prišel, ker nisem dobil plače. Svetovali so mi, kaj naj naredim, in sedaj redno dobivam plačo.

V sindikatu sem, ker mi je mama rekla, da se bom, če bo šlo v službi kaj narobe, lahko na koga obrnil. Sindikat ima organizirano dobro pravno službo.

V sindikat sem se včlanil, ker je pametno biti organiziran. Posameznik zelo težko kaj spremeni, s skupnimi močmi pa nam marsikaj lahko uspe.

Privabilo me je, da so v sindikatu vedno pripravljeni pomagati. Zavzamejo se za delavca. Sedaj razen sindikata delavci nimamo nikogar drugega.

V sindikatu sem, ker so me sodelavci dolgo prepričevali, naj se vanj včlanim. Skupaj smo bili na dveh protestnih shodih. Prepričal sem se, da je sindikat prava delavska organizacija.

V sindikatu je bil že oče, pa mama, pa ... Kdor je že kdaj bil v stiski, ve, kaj sindikat pomeni.

V sindikatu se lahko izobražuješ.

Na ledu mi je spodrsnilo in zlomila sem si nogo. Kolegi iz sindikata so me obiskali in mi prinesli rožice.

V sindikatu sem zaradi NJE. Prvič sem se zaljubil na sindikalni zabavi in bilo je čudovito.

Veliko znam in to bi želel posredovati drugim. Kot sindikalni zaupnik lahko dobro vodim člane.

S člani družine smo dolgo čakali na dopust. Sindikat nam je omogočil lepe počitnice na morju.

Bil sem zelo žalosten in nesrečen. Sindikalni zaupnik se je oglasil pri meni in se ob kavi dolgo pogovarjal z menoj.

V sindikatu lahko dobim informacije o plačah in zvem, ali mi moj delodajalec pravilno obračunava plačo.

V sindikatu sem srečal in spoznal sem veliko novih ljudi. Videl sem, da je vsakdo po svoje zanimiv, drugačen in vendarle podoben drugim. Kolegi so v meni pustili nekaj lepega in upam, da sem tudi jaz v njih.

Veliko je razlogov, da sem član sindikata

Bil sem v veliki stiski. Poplavilo mi je stanovanje. Obiskali so me prijatelji iz sindikata ter mi pomagali pri urejanju stanovanja in dali denarno pomoč.

Imel sem veliko težav z izpolnitvijo obrazca za napoved dohodnine. Na sindikatu so mi ga dobro izpolnili in mi ni bilo treba nič plačati.

Ukiniti so nam hoteli avtobusni prevoz na delo. Sindikat nam je uredil, da se še sedaj vozimo s tovarniškim avtobusom.

Ko sem imel rojstni dan, prijatelji iz sindikata niso pozabili name.

V sindikatu sem lahko to, kar sem. Ni se mi treba skrivati in prena-rejati. Sprejmejo me takega, kot sem, špičastega ali oglatega ...

Ko sem imel karambol, so mi v sindikatu pomagali dobiti kredit Delavske hranilnice.

Vse kar počnemo v sindikatu, mi pomaga, da sem boljši človek. Več znam, na tekočem sem z informacijami, pripravljen sem pomagati, sem prijatelj vsem ...

V sindikatu se lahko spremo in vseeno ostanemo prijatelji. Nesoglasja so lahko koristna, saj nam pomagajo iskati skupno pot.

V sindikatu sem lahko ustvarjalen. Lahko pripravljam plakate, biltene, skeče, predstave, žure ... Pri tem se naučim veliko novega.

V sindikatu lahko sodelujem in odločam tudi o pomembnih stvareh. Odločili smo se za dodatno pokojninsko zavarovanje, ki bo koristilo mnogim članom sindikata.

Sindikat je edina zaščitniška organizacija delavcev.

V sindikatu tudi potujemo in spoznavamo svet. Potujemo tudi v tujino, pa po Sloveniji.

V sindikatu se vedno naučim nekaj novega. Sedaj me ni več strah povedati šefu, da nima prav.

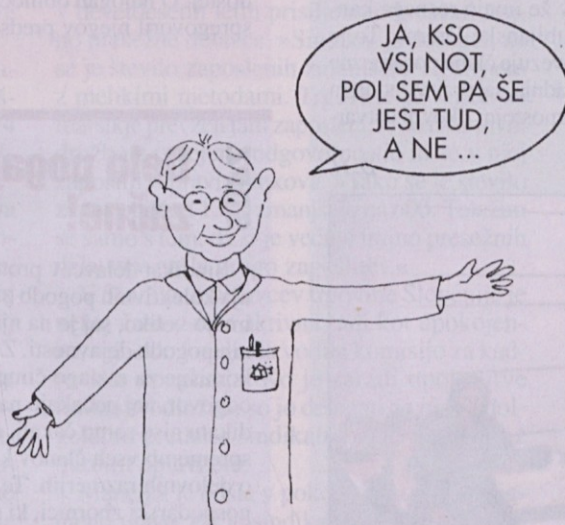
V sindikatu smo pravi prijatelji.

V sindikatu sem, ker članarina ni pretirano visoka. Športne in kulturne prireditve, izlete in še marsikaj v glavnem plača sindikat. Predvsem pa je sindikat poceni, če upoštevamo, kaj vse stori za delavce, koliko se v sindikatu lahko naučimo in doživimo.

To so le nekateri razlogi, zaradi katerih smo v sindikatu. Mogoče je vaš drugačen in bi ga bilo treba dopisati.

Zakaj ...?

Zveza Svobodnih Sindikatov Slovenije

OBMOČNA ORGANIZACIJA DOMŽALE

Justi Arnuš in Romana Josič

Sindikat delavcev trgovine Slovenije

Pri nedeljskem delu in dodatkih se premika

Ker so pogajanja z delodajalci za povečanje dodatkov za nedeljsko delo zašla v slepo ulico in bila začasno prekinjena, smo v začetku decembra v SDTS ministrici za gospodarstvo dr. Tei Petrin predlagali, naj posreduje. Ministrica se je hitro odzvala in že 17. decembra smo se z njo dogovorili, da nam bo posredovala osnutek obrazca za določanje obratovalnega časa trgovin po novem zakonu o trgovini. Ministrica je še zagotovila, da bo organizirala delovni pogovor predstavnikov sindikatov in delodajalcev, na katerem naj bi se dogovorili o višini dodatkov za nedeljsko delo.

Ministrstvo za gospodarstvo nam je že posredovalo osnutek obrazca za določitev obratoval-

nega časa prodajaln. Na njegovo poglavje Potrebna dokazila smo predlagali vrsto sprememb in dopolnitev, ki utrujejo vlogo sveta delavcev in tudi sindikata.

Če bodo naši predlogi sprejeti, se bo za pridobitev soglasja zaposlenih uporabljal institut referendumu oziroma tajnega glasovanja obeh reprezentativnih organov. Zapisnik opravljenih glasovanj naj bi bil osnovni dokazni dokument o izraženi volji delavcev. V Sindikatu delavcev trgovine Slovenije menimo, da bi s takšno vsebino obrazca lahko preprečili zlorabo instituta dajanja soglasja.

Predstavniki delodajalcev, sindikatov in gos-

podarskega ministrstva se bomo ta četrtek skušali dogovoriti o dodatkih za neugodni delovni čas (ponoči, ob nedeljah in dela prostih dnevih). Cilj sindikata so bistveno višji dodatki, kot so jih v treh krogih pogajanj ponujali delodajalci.

V Sindikatu delavcev trgovine Slovenije z zadovoljstvom ugotavljamo, da so vse zadnje javnomnenjske ankete zelo naklonjene našemu prizadevanju za omejitev nedeljskega dela. Podatek o decembrskem prometu v trgovinah v višini 140 milijard tolarjev, kot razglajajo delodajalci, pa kaže, da ne drži trditev Združenja trgovine Slovenije, da bi povečanje dodatkov za nedeljsko delo povzročilo finančni in likvidnostni zlom posameznih trgovcev.

O nadaljnjih aktivnostih bo prihodnji teden razpravljaval in odločal republiški odbor sindikat delavcev trgovine v razširjeni sestavi. Če naši pogovori z delodajalci in predstavniki gospodarskega ministrstva ne bodo dali pričakovanih sadov, se bomo verjetno odločili za začetek priprav za izvedbo referendumu, s katerim bi omejili nedeljski obratovalni čas prodajaln.

Sandi Bartol, sekretar SDTS

Povezovanje storitvenih sindikatov

Kot nam je povedal Sandi Bartol, naj bi prihodnji teden predstavniki šestih sindikatov iz sestave ZSSS podpisali sporazum o sodelovanju in povezovanju. K podpisu bodo verjetno pristopili tile sindikati: SDTS, SDPZ, Sindikat finančnih organizacij Slovenije, SGiT, SKVNS in Sindikat obrtnih delavcev Slovenije.

Sporazum predvideva oblikovanje stalnega koordinacijskega telesa, predsedujoči naj bi se menjali, prvi pa naj bi bil iz SDTS.

Bartol je prepričan, da bodo storitveni sindikati tako bolj povezani in enotni. S tem bodo tudi lažje vplivali na politiko ZSSS. Povezanost storitvenih sindikatov bo pomembna tudi zaradi odnosov z delodajalci. Storitvene dejavnosti se namreč vedno bolj širijo in enotni ter močni sindikati morajo preprečevati, da bi širitev potekala le na preklihih izkoriščanih delavcev.

F. K.

Sindikat Glosa širi svojo dejavnost

Tehnični in organizacijski delavci v kulturi – člani sindikata Glosa so v decembru ustanovili svojo sindikalno konferenco. Sprejeli so pravilnik, niso pa še izvolili predsednika, čeprav že imajo resnega kandidata – Toneta Kuzmo (tretji z desne) iz ljubljanske Drame. To je pri Glosi že četrta konferenca, ki učinkovito povezuje člane posamezne dejavnosti ali poklicne skupine. In zagotovo ni zadnja, saj prav v zadnjem času to željo kažejo tudi gledališki igralci in samostojni likovni ustvarjalci.

D. H.

Uspešno leto Sindikata KŽI

Zaupniki Sindikata kmetijstva in živilske industrije Slovenije (KŽI) v Podravju so se pred zaključkom leta zbrali na srečanju. Pridružila sta se jim tudi predsednik in sekretar Srečko Čater in Jovo Labanac. Čater jih je podrobno seznanil s sklepi zadnjega kongresa Sindikata KŽI in 4. kongresa ZSSS. Poudaril je, da letošnje kongresno leto Svobodni sindikati končujejo še bolj enotni in močni, kot so bili doslej. O nalogah območnega odbora sindikata KŽI v Podravju pa je spregovoril njegov predsednik Stanko Podgorelec.

T. K.

SDPZ Delo pogajalskih komisij naj se začne!

Sindikat delavcev prometa in zvez je že začel postopek usklajevanja kolektivnih pogodb z novim zakonom o delovnih razmerjih. Dela imajo veliko, saj je na njihovem področju sprejetih kar pet kolektivnih pogodb dejavnosti. Že oktobra so delodajalcem predlagali, naj se komisije za razlago čimprej sestanejo in začnejo z delom. Dobili so odgovor, naj počakajo na uradno razlago kolektivne pogodbe. V sindikatu niso samo čakali, medtem so namreč pripravili svoje predloge sprememb vseh členov kolektivnih pogodb, ki se nanašajo na zakon o delovnih razmerjih. Te so potem poslali združenju delodajalcev in gospodarstvu zbornici, ki so njihove razlage z naklonjenostjo sprejeli, saj je s tem narejeno že veliko dela. Soglasje članov pogajalskih skupin so v sindikatu že dobili in sedaj, ko je v uradnem listu razlaga kolektivne pogodbe tudi uradno objavljena, se bo delo komisij zares lahko začelo. Delo naj bi končali do 20. januarja.

M. M.

Pogovor z dolgoletno zaupnico Sindikata delavcev trgovine Slovenije Marjeto Benko

Pravičen boj sindikata delavcev trgovine še ni končan!

»Čeprav sem se upokojila, ostajam s srcem še naprej prava sindikalistka,« pravi Marjeta Benko iz Murske Sobote, ki se je na kongresu Sindikata delavcev trgovine Slovenije konec minulega leta vsaj uradno poslovila tudi od sindikalnega dela. »Čeprav sem odložila funkcije v sindikatu, še naprej budno spremljam vse aktivnosti, ki jih za boljši ekonomski in socialni položaj trgovskih delavk in delavcev vodijo Svobodni sindikati, še zlasti pa sindikat delavcev v trgovini. Veselim se vsakega uspeha, ki ga doseže moj sindikat.«

Sindikalistom tudi včasih ni bilo lahko

Marjeta Benko, ki jo sindikalisti radi kličejo kar Mancika, pa še vedno živi s svojim sindikatom, v katerega se je včlanila že na začetku svoje poklicne kariere v šestdesetih letih.

»Delati sem začela kot blagajničarka v Potrošniku v Murski Soboti. Takrat je v našem podjetju delalo okoli 200 ljudi. V tistih časih smo ogromno delali in s svojim delom podjetju zagotovili hiter razvoj. Ob koncu osemdesetih let je bilo v Potrošniku zaposlenih že preko 1300 delavcev,« se spominja Mancika. »To so bila leta razvoja in poleta, ko so v Pomurju zrasla tudi številna druga velika podjetja od Mure in ABC Pomurke do Diane. Potrošnik je zgradil svojo trgovino praktično v vsaki vasi. Delali smo veliko, pri tem pa se nismo spraševali, kaj bomo od tega imeli. Vedeli smo samo, da bomo z pridnim delom in hitrim razvojem zagotovili delo in kruh svojim otrokom in novim generacijam. Ko sem začela delati, tako kot številni moji sodelavci tudi sama nisem vedela, kaj je dopust. Kadar smo imeli inventuro, smo bili cele dneve v službi.«

Benkova si je ob pomoči podjetja na tedanji Višji pravni šoli v Mariboru pridobila višješolsko izobrazbo pravne smeri. Od leta 1974 je delala v splošno-pravnem sektorju Potrošnika.

Ob zavzetem poklicnem delu pa je Benkova vseskozi delovala tudi v sindikatu. Njeni sodelavci jo poznajo kot prizadevno, odkrito, pošteno in predano sindikalno zaupnico, saj je v sindikatu podjetja vedno opravljala kakšno odgovorno funkcijo.

»V sedemdesetih in osemdesetih letih se je Potrošnik hitro razvijal, saj takrat na našem območju praktično ni imel konkurence. Kljub temu pa je imel sindikat polne roke dela. Spominjam se, da so bile plače vedno sindikalni problem številka ena. Te so bile vedno prenizke, čeprav smo delavci v službi marsikdaj dobesedno garali. V uteho nam je bilo le to, da ustvarjamo nova delovna mesta za svoje otroke in nasploh mlade,« pravi Mancika.

Težave so strnile sindikalne vrste

Na začetku devetdesetih let pa je tako kot vso tedanjo Jugoslavijo tudi Pomurje zajela gospodarska kriza, ki se je še zlasti poglobila po razpadu nekdanjega enotnega trga. Krizo so občutili tudi v Potrošniku, ki je bil vključen v poslovni sistem ABC Pomurke.

»Poleg gospodarske krize je naše podjetje prizadela tudi denacionalizacija,« pravi Benkova.

Sredi devetdesetih let se je Potrošnik lastninsko preoblikoval. »Lastninjenje je potekalo po zakonu, delavci pa smo v procesu lastninjenja sodelovali s certifikati in notranjim odkupom. Ker pa nismo mogli postati večinski lastniki podjetja, je Potrošnik prišel v roke skladov. Ti so na veliko razočaranje zaposlenih, upokojencev in drugih ljudi v Pomurju, ki so Potrošnik pomagali postaviti na noge, podjetje prodali Živilom.«

Kakor pravi Mancika, se je položaj sindikatov v času tranzicije, še zlasti po privatizaciji, zelo spremenil. »V podjetju so odločilno besedo dobili lastniki, sindikat pa se je moral čedalje bolj odločno boriti za delavske pravice in celo za svoj položaj.«

Vendar pa je tudi zaradi Mancike sindikat v podjetju deloval vedno uspešno. Vodstvo podjetja je sindikalna mnenja, opozorila, predloge in zahteve upoštevalo. »Težave so strnile sindikalno članstvo. Iz sindikata je izstopila le majhna peščica, vsi drugi pa so postali še bolj vneti sindikalisti. Člani sindikata so ostali celo nekateri vodstveni delavci.«

Kljub uspešnemu delu in prizadevanjem sindikata delavcev trgovine v podjetju, pa je gospodarska kriza naredila svoje. Podjetje je bilo v devetdesetih letih prisiljeno odpustiti trajno presežne delavce. »Sindikat je dosegel, da se je število zaposlenih zmanjšalo v glavnem z mehкими metodami. Trgovine po vaseh so marsikje prevzeli tam zaposleni, ki so ustanovili družbo z omejeno odgovornostjo in se v njej zaposlili,« pravi Benkova. »Tako se je število zaposlenih od 1300 zmanjšalo na 600. Tolažim se samo s tem, da si je večina trajno presežnih delavcev našla drugo zaposlitev.«

V Sindikatu delavcev trgovine Slovenije je nekaj časa ostala aktivna tudi kot upokojenka, saj je do kongresa vodila komisijo za kadrovska vprašanja. Ko je zaradi upokojitve funkcijo odložila, so jo delegati za njeno dolgoletno predano sindikalno delo nagradili z burnim aplavzom.

Mancika je odšla v pokoj s pokončno dvignjeno glavo, saj je sindikat delavcev trgovine v podjetju in v državi nasploh v času njene aktivnosti delal uspešno in dosegel številne pomembne rezultate v boju za delavske pravice. Kljub temu pa se zaveda, da sindikalni boj še zdaleč ni končan. »Upam, da bo naš sindikat

Marjeta Benko – Mancika kljub upokojitvi še vedno živi s »svojim« sindikatom.

uspel delavkam in delavcem v trgovini izboriti višje plače. Zelo odločno se naš sindikat bori tudi za ustrezen obratovalni čas prodajaln. Nesprejemljivo je, da morajo delavke in delavci v trgovini delati tudi ob nedeljah in praznikih. Upam, da bo sindikat delavcev trgovine bitko za pravičen delovni čas, ki jo vodi že dolgo, na koncu tudi dobil. Pravica mora zmagati!«

Mancika še ni rekla zadnje besede

Marjeta Benko, ki se je zaradi svojega sindikalnega dela in zavzemanja za delavske pravice zapisala v srca številnih sodelavcev in drugih Pomurcev, pa še ni rekla svoje zadnje besede. Zdaj bivšo predano in uspešno sindikalno zaupnico in funkcionarko vabijo v svoje vrste organizacije upokojencev in tudi nekatere druge organizacije. Mnoge organizacije v Pomurju bi bile vesele, če bi jim s svojim znanjem, delom in srčnostjo priskočila na pomoč. Kdo ve, morda pa jo bo kakšna od list, ki so ji blizu interesi delavcev, v bodočnosti predlagala za članico mestnega sveta ali za kakšno drugo odgovorno funkcijo v Pomurju. Sama za zdaj o čem takšnem še ne razmišlja, čeprav se namerava za delavske pravice v okviru svojih možnosti zavzemati ne naprej. Zato se bo včlanila tudi v sindikat upokojencev v okviru ZSSS.

Trenutno pa je najbolj zadovoljna, kadar lahko svoje izkušnje in mnenja prenaša na mlajše funkcionarje v Sindikatu delavcev trgovine Slovenije, s katerimi je še vedno v stiku. Pogovor z Manciko lahko vsakogar, ki si iskreno prizadeva za delavske pravice, samo obogati in vzpodbudi k še večji aktivnosti. Na ljudi okoli sebe zna poleg izkušenj prenašati tudi zdrav optimizem in veliko življenjsko energijo, ki ji je tudi danes ne primanjkuje.

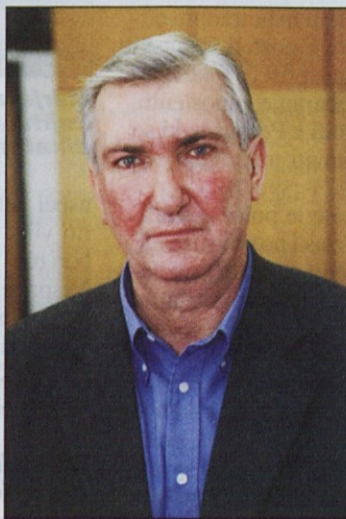
Uprava "ne sliši dobro"

Vodilni v Gostol-Gopanu imajo težave s prepoznavanjem pravic zaposlenih

V novogoriškem podjetju Gostol-Gopan so se zaposleni odločili iti po pravico na sodišče, ker je uprava zanjo gluha. Naveličali so se dokazovanja, da je uprava dolžna izplačati pred tremi leti zaradi likvidnostnih težav odškrnjeni del plač. Pri sedmih mesečnih plačah od maja do decembra leta 1999 so bili v povprečju prikrajšani za 15 odstotkov plače ali vsega skupaj za okoli 140.000 tolarjev bruto. O tem vročem vprašanju smo se pogovarjali z zdajšnjim predsednikom SKEI v podjetju Ilijo Jankovićem, članom izvršnega odbora SKEI v podjetju Radom Krapežem, ki je bil predsednik sindikata do aprila letos, in Bogdanom Likarjem, sekretarjem SKEI Posočja.

Krapež je povedal, da so se maja leta 1999 začele likvidnostne težave. Takratno vodstvo je zaprosilo SKEI in sindikat, povezan v obalno sindikalno organizacijo, ki sta delovala v podjetju, za soglasje za začasno zmanjšanje plač – za en mesec. Sindikata sta dala ustni pristanek, ker pa so bile plače nižje tudi julija, sta odločno zahtevala pisni dogovor in ga tudi dobila. Z njim se je uprava zavezala, da bo neizplačane dele plač poravnala takoj, ko bodo pričakovani prilivi iz Rusije prispeli, vendar najkasneje do konca tistega leta. Prilivov pa ni in ni bilo in sindikata nista več dala soglasja za znižanje plač za november in december 1999. Za november so zaposlenim del plače odtrgali brez njihovega soglasja, decembra pa so dobili polne plače. »Neizplačanih delov plač pa nismo dobili še do danes,« je poudaril Krapež. »Rusi so svoje obveznosti plačali marca 2000. In da je vse skupaj še bolj 'veselo', je uprava na skupščini delničarjev poslovanje v letu 1999 prikazala kot donosno, dobička naj bi bilo okoli 46 milijonov tolarjev. In predlagala ter dosegla izplačilo dividend. V sindikatu menimo, da bi podjetje moralo najprej povrniti zaostale plače.«

Janković: »Predsednik sindikata sem postal šele letos, pa se tudi jaz moram ubadati z vprašanjem neizplačanih plač izpred treh let. Pritiskamo tudi na zdajšnje vodstvo, uprava se je zamenjala pred desetimi

Bogdan Likar

meseci, naj izpolni obveznost do delavcev izpred treh let. Ta pa pravi, da ni podpisala sporazuma s sindikatom o odtegljajih plač, zato jih ni dolžna poplačati. Pa četudi bi jih morala, za kaj takega nima sredstev. »**Likar:** »Ker so v podjetju delili dividende za leto 1999, lahko na grobo rečemo, da so jih delili tudi na račun neizplačanega dolga do delavcev. Zato v sindikatu vztrajamo, da je podjetje manj izplačane plače delavcem dolžno poravnati. Še zlasti so sporni odtegljaji v tistih mesecih, ko uprava za znižanje plač ni imela soglasja sindikata.«

Ob tem je še posebej opozorljivo, da je podjetje v stoodstotni lasti zaposlenih, ki pa jim ne uspe preprečiti izplačila dividend oziroma doseči poplačila terjatev zaposlenih do podjetja.

Sogovorniki so priznali, da vse skupaj res zveni nelogično, toda uprava postreže z odgovori, ki so iz trte izviti. Vedno, ko sindikat vprašanja malo zaostri ali ko med ljudmi pride do vrelišča, uprava ugotavlja, da sindikat ni pripravljen poslovati, da ga rezultati poslovanja ne zanimajo, zato bo treba določiti presežne delavce. Ljudje se potem pomirijo.

»Sem hodim že šesto leto, vendar trajnih presežkov zaposlenih v resnici nikoli niso ugotavljali,« pravi Likar. »Gre torej za metodo umirjanja delavcev, kadar začnejo preveč glasno postavljati zahteve. Tudi zdaj, ko je sindikat postavil opisane zahteve, so se čez dva dni že razširile govorice, da bodo v podjetju ugotavljali presežne delavce.«

Ko se z upravo pogovarjamo, obljubi marsikaj, vendar ko jih postaviš pred dejstvo, ko vidijo, da so pogrešili, postavijo medse in sindikat zid. Tudi ob zadnjih sporih je tako. Uprava sindikatu že več mesecev ni odgovorila na njegove zahteve, kaj šele, da bi se hotela z izvršilnim odborom pogovoriti, mu dokazati, da se moti. Toda tak način ni reševanje problemov, pač pa beg pred njimi.«

Ilija Janković

Janković: »Kar se tiče reagiranja vodstva na naše zahteve ali predloge, moram potrditi Likarjeve pripombe. Kadar koli napišem predlog za dodelitev socialne pomoči, ki pripada delavcem, ki so več kot tri mesece v bolniški, me direktor vpraša, zakaj delavcu to pripada. Češ saj ni bil oškodovan pri osebni prejemki, kar pa seveda ni točno, saj se plače v primeru bolniške dokaj nižje od normalnih. Pomoč pa je povrh vsega določena tudi v kolektivni pogodbi SKEI.«

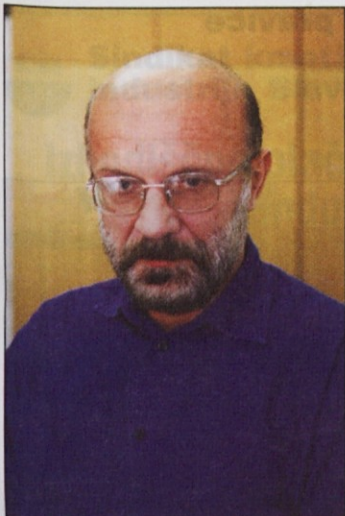
V začetku oktobra letos so se na spodbudo Bogdana Likarja sestali predstavniki obeh sindikatov v podjetju, SKEI in Obalna sindikalna organizacija KS 90 ter pretehtali Likarjev predlog, da bi šli v arbitražo. Vendar se zanjo nista ogrela ne en ne drug sindikat. Pač pa sta se

Sindikata povezana pri obrambi pravic delavcev

Sedmega oktobra sta izvršilna odbora sindikatov v družbi Gostol-Gopan, SKEI in obalna sindikalna organizacija, na skupni seji izoblikovala enotna stališča o načinu reševanja vprašanja neizplačanih delov plač iz leta 1999. Sklep: sproži se spor na delovnem sodišču v Kopru. Enotno stališče sta zavzela tudi glede delavcev, ki jim je uprava skrajšala dopust, njihove pritožbe pa je drugostopenjska komisija zavrnila. Predlog: Sklep o zavrnitvi pritožb naj se izniči. Sprejela sta tudi enoten sklep o vsebini 40. člena kolektivne pogodbe in še najvažnejši sklep, da bosta namreč tudi v prihodnje sodelovala pri reševanju perečih problemov. Na sestanku sta bila tudi Bogdan Likar, sekretar SKEI Posočja, in Ljubomir Ocvirk, sekretar v obalni sindikalni organizaciji.

Bogdan Likar je sestanek za nas takole komentiral: »Mene za razliko od mnogih ne moti, če je v podjetju več sindikatov, pač pa, če si nasprotujejo. Opazili smo, da obalni sindikat deluje proti SKEI in tudi vabi naše člane k sebi. Zato sem predlagal sestanek, da bi se sindikata pogovorila o svojih pravih ciljih. Če sindikati v podjetju sodelujejo, bodo vedno delali v interesu članstva. Opažam, da sta se po sestanku sindikata zblížala.«

B. R.

Rado Krapež

bila odločila, da gresta v sodne spore za neupravičeno zmanjšanje osebni dohodek, ker sta ocenila, da v podjetju dogovor z upravo ni mogoč. Kljub temu pa sta sklenila počakati do konca novembra, če bi se medtem morda kaj le spremenilo. Pa se ni in zdaj v SKEI zbirajo podatke za tri ali štiri primere, s katerimi bi najprej sprožili sodni postopek. Tudi drugi sindikat je primer predal pravni službi.

Likar: »Predlagal sem, da bi šli v tožbe najprej za tri, štiri primere, ker so sodne takse dobera zasoljene. Šele ko bi imeli v rokah razsodbe v korist delavcev, seveda sem trdno prepričan, da jih bomo dobili, bi vložili tožbe še za preostale delavce, ki imajo terjatev do podjetja. Tožbe bomo vložili po novem letu. Boljša, predvsem pa cenejša bi bila izvensodna poravnava, toda izbire ni več.«

V tem podjetju kaže, da imajo vodstva kronične težave pri prepoznavanju pravic zaposlenih. SKEI je prišel v spor tudi s prejšnjo upravo, ker je poslala na čakanje na delo sindikalno zaupnico brez soglasja sindikata. Nihče v upravi ni hotel nič slišati, da so kršili predpise, in stvar so gnali na sodišče. Ki pa je dalo prav sindikatu.

Tudi zdajšnje vodstvo so v sindikatih prepričevali, da so terjatve zaposlenih za neizplačane dele plač iztožljive, pa uprava ne 'sliši dobro'.

Slab posluš uprave Gostol-Gopana potrjuje tudi letošnji spor zaradi neutemeljenega skrajšanja dopustov delavcem.

Janković: »Uprava si je vtepla v glavo, da je najdaljši

možni dopust 26 dni, čeprav kolektivna pogodba ne omenja zgornje meje dopusta. Uprava je pač pridobila 'strokovna' mnenja nekoga s pravne fakultete, in se jih trmasto oklepa. Dopovedovali so nam tudi, da delavci v povprečju več kot dva in pol meseca na leto ne delajo, zaradi dopustov, praznikov, bolniških.

Prizadetih je kakih 70 delavcev od 250. Na sklep o dolžini dopusta se jih je pritožilo 52. Vendar je drugostopenjska komisija vse pritožbe zavrnila. Na omenjeni skupni seji sta sindikata obravnavala tudi zavrnitev pritožb delavcev in predlagala, naj se sklep razveljavi zaradi kršitve pravic pritožiteljev. Teh namreč komisija v nasprotju z določili kolektivne pogodbe SKEI na svojo obravnavo ni povabila. Na odgovor še čakamo ...«

Kakšno je ob takšnem razkoraku med upravo in zaposlenimi vzdušje v podjetju, nas je zanimalo.

Krapež: »Najboljše zagotovo ni in k temu pripomore poleg ostalega še politika plač v podjetju. Pri nas je v čislh negativna stimulacija. Pri plačah, pri stimulacijah, pri dnevnicah, pri kilometrinah, povsod velja načelo dati delavcem najmanj, kar je mogoče dati.«

Janković: »Zaradi narašče dela je izobrazbena struktura pri nas nekaj višja, pa kljub temu velika večina delavcev dobi manj, kot je povprečje plač vseh zaposlenih v Gostol-Gopanu. To pomeni, da imajo nekateri zelo visoke plače. Pred leti je bilo celo trideset individualnih pogodb, zdaj jih je, po intervenciji sindikata in zagotovilu direktorja, pol manj. Seveda nimamo nič proti dobrim plačam uprave in ljudi po individualnih pogodbah, vendar se nam zdi, da bi morale biti tudi plače delavcev v pravem sorazmerju z njimi.«

Krapež: »Mi smo v precepu, saj je podjetje v stoodstotni lasti zaposlenih. Ko se pogovarjamo o plačah, vodstvo odgovarja, da smo delničarji in da moramo spoštovati načelo ustvarjanja čim večjega dobička. Ko iščemo druge pravice, smo pa za vodstvo mezdni delavci.«

B. R.

Sindikalna lista

Januar 2003

Gospodarske dejavnosti
(temelj je SKP
za gospodarstvo)
SIT

Javni sektor*
(nekdanje
negospodarstvo)
SIT

Prvi del

1. Dnevnice

– cela dnevnic		
(nad 12 do vključno 24 ur odsotnosti)	3.500,00	4.507,00
– polovična dnevnic		
(nad 8 do 12 ur odsotnosti)	1.750,00	2.252,00
– znižana dnevnic (od 6 do 8 ur)	1.218,00	1.568,00

2. Kilometrini

(od 9. 7. 2002 dalje)	54,99	54,99
(od 23. 7. 2002 dalje)	54,84	54,84
(od 20. 8. 2002 dalje)	55,41	55,41
(od 3. 9. 2002 dalje)	55,50	55,50
(od 17. 9. 2002 dalje)	56,16	56,16
(od 1. 10. 2002 dalje)	56,22	56,22
(od 29. 10. 2002 dalje)	55,83	55,83
(od 12. 11. 2002 dalje)	53,94	53,94
(od 26. 11. 2002 dalje)	52,26	52,26
(od 10. 12. 2002 dalje)	53,70	53,70
(od 24. 12. 2002 dalje)	54,99	54,99

3. Ločeno življenje*	94.969,00	65.781,00
----------------------	-----------	-----------

4. Prenosišče – povračilo stroškov prenočevanja do višine zneska po predloženem računu, ki ga odobri delodajalec

5. Regres za prehrano (od 1. 1. 2003)		
– po SKPGD (na delovni dan)	698,00	698,00

Drugi del

1. Jubilejne nagrade

– po SKPGD (delo pri zadnjem delodajalcu)		
– za 10 let	68.964,00	55.301,00
– za 20 let	103.446,00	82.951,00
– za 30 let	137.928,00	110.601,00

2. Odpravnina ob upokojitvi	474.844,00	719.640,00
– oziroma dve plači delavca, če je to zanj ugodnejše		– oziroma tri plače delavca, če je to zanj ugodnejše

3. Solidarnostne pomoči*

– po SKPD – ob smrti delavca	142.453,00	110.601,00
– ob smrti v ožji družini	71.227,00	–

4. Minimalna plača (od 1. 12. 2002)	103.643,00	103.643,00
-------------------------------------	------------	------------

5. Zajemčena plača (od 1. 12. 2002)	50.559,00	50.559,00
-------------------------------------	-----------	-----------

6. Regres za letni dopust

– najmanj minimalna plača po zakonu o delovnih razmerjih (Uradni list RS št. 42/02, člen 131)	103.643,00	
– ali največ	165.342,00	132.170,00
(70 % povprečne slovenske plače)		

* 1. Javni sektor tudi v okviru gospodarskih dejavnosti izplačuje ločeno življenje po zakonu (Uradni list RS št. 87/97).

2. V javnem sektorju se uporablja zakon, za jubilejne nagrade, regres za letni dopust in solidarnostno pomoč pa kolektivna pogodba.

3. Regres za letni dopust v negospodarstvu je določen z Aneksom, Uradni list RS št. 99/01.

Strokovna služba ZSSS

Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih uvaja nove pravice

Velika novost – očetovski dopust

Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih je le eden v dolgem seznamu zakonov, ki jih naša država zadnja leta postopoma usklajuje z evropsko zakonodajo. S tem zakonom celovito urejuje pravice in dolžnosti obeh staršev, da enakopravno izpolnjujeta in med sabo usklajujeta starševske in poklicne obveznosti. Zakon smo začeli uporabljati že prvega januarja lani, nekatera njegova določila pa veljajo šele od prvega januarja letos oziroma bodo začela veljati še kasneje. Pred dnevi je tako začelo veljati nekaj novosti: pravica do očetovskega dopusta, pravica do delnega plačila za izgubljeni dohodek, višji otroški dodatek za otroke, ki ne obiskujejo vrtec, in višji dodatek za velike družine.

Očetovski dopust je novost, ki daje očetom neprenosljivo pravico do 90 koledarskih dni dopusta, vendar se bo ta pravica uveljavljala postopoma. S prvim januarjem tega leta so očetje tako dobili pravico do 15 dni polne odsotnosti z dela, od prvega januarja prihodnjega leta bodo lahko uveljavili že 45 dni dopusta, leto kasneje pa že vseh 90 dni. Od tega bodo morali prvih 15 dni porabiti v času porodniškega dopusta matere, preostalih 75 dni pa bo lahko koristili kadarkoli do otrokovega osmega leta starosti. Oče bo lahko to pravico izbral v enem delu ali po dnevih. Če se bo odločil za slednjo obliko, se trajanje pravice določi v delovnih dnevih tako, da se upošteva 70 odstotkov pripadajočih koledarskih dni, kar v praksi pomeni, da se odštejejo dela prosti dnevi.

Zakon določa tudi nekatere omejitve. Očetje, katerih otroci so starejši od enega leta in so njihove mame že prenehale s porodniškim dopustom, pravice do prvih petnajstih dni dopusta ne bodo mogli uveljaviti. Prav tako se pravica do očetovskega dopusta izključuje s pravico do porodniškega dopusta očeta. Obeh pravic ne bo mogel koristiti hkrati. Očetovskega dopusta ne bodo dobili očetje, ki jim je bila odvzeta roditeljska pravica oziroma so jim bili prepovedani stiki z otrokom, niti očetje, ki ne živijo z otroki in jih tako ne varujejo in negujejo.

Država očetom za 15 dni dopusta zagotavlja stoddostno nadomestilo plače, za ostale dni pa plačilo prispevkov za socialno varnost od minimalne plače. Očetje bodo svojo novo pravico lahko uveljavljali na pristojnih centrih za socialno delo, kjer bodo dobili vse obrazce in informacije. Centri bodo vloge tudi reševali, pritožbe bo reševalo ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, v sporih zoper določbe ministrstva pa bo odločalo pristojno delovno in socialno sodišče. Delodajalci so dolžni delavcem zagotoviti odsotnost z dela zaradi izrabe katere koli od oblik starševskega dopusta, bodisi porodniškega, očetovskega, posvojiteljskega ali dopusta za nego in varstvo otrok. Delavec mora delodajalca o nameri izrabe starševskega dopusta obvestiti 30 dni pred predvidenim nastopom.

Drugi sklop pravic, ki jih zajema ta zakon, določa nekatere družinske prejemke. Tu je letos več novosti. Prvega januarja je tako začela veljati **pravica do delnega plačila za izgubljeni dohodek**. Uveljavijo jo lahko starši, ki zaradi nege in varstva

Bodo očetje res več skrbeli za svoje otroke?

otroka s težko motnjo v duševnem zdravju ali težko gibalno oviranega otroka prekinejo delovno razmerje ali začnejo delati krajši delovni čas. Za prejemek se lahko poteguje le eden od staršev, oba z otrokom pa morata biti državljana Slovenije in morata imeti v Republiki Sloveniji tudi stalno prebivališče. Pravica velja dokler niso izpolnjeni pogoji za uveljavljanje pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja oziroma največ tri mesece do smrti otroka. Starši te pravice ne morejo uveljavljati, če so otroci v celodnevni brezplačni oskrbi zavoda ali v rejništvu. Pravica se jim na podlagi mnenja zdravniške komisije dodeli lahko tudi pa odvzame, če pristojna zdravniška komisija ugotovi, da otroku na domu ni bila zagotovljena primerna nega in varstvo.

Višina mesečnega prejemka je minimalna plača, od nje pa mora upravičenec sam plačevati prispevke za socialno varnost.

Velike družine so po naših zakonih tiste, ki imajo tri ali več otrok in prav njim leto 2003 pri naša **višji dodatek za velike družine**, prejemajo ga enkrat na leto. Lani so prvič dobili 25 tisoč tolarjev, letos bodo dobili 50, naslednje leto pa že 70 tisočakov. Dodatek bodo dobile le tiste družine, ki imajo otroke mlajše od 18 let, če se redno šolajo pa mlajše od 26 let. Pravico do dodatka ima eden od staršev, če so starši in otroci državljani Slovenije in imajo skupno stalno prebivališče na njenem območju. Če so že prejemniki otroškega dodatka, jim posebne prošnje ni treba vlagati, kajti krajevni center za socialno delo jim mora po uradni dolžnosti določiti upravičenost do dodatka. Ostali bodo morali zahtevek za tekoče leto vložiti najkasneje do 15. julija.

Starši, ki svojih otrok ne bodo vključili v predšolsko vzgojo, lahko od prvega januarja uveljavljajo pravico do **20-odstotnega povišanja otroškega dodatka**. Uveljavljanje te pravice bodo označili na vlogi za otroški dodatek, priznana

jim bo za eno leto in bo začela veljati prvi dan naslednjega meseca po vlogi.

Vsi družinski prejemki, ki jih določa ta zakon, se usklajujejo enkrat letno z indeksom rasti cen življenjskih potrebščin, kar se opravi januarja. Pri tem se upošteva kumulativna rast cen življenjskih potrebščin v prehodnem obdobju.

M. M.

V Splošni bolnišnici Maribor pričakujejo novo sistematizacijo

Sindikata zdravstva in socialnega skrbstva v Splošni bolnišnici Maribor je skupaj z drugimi sindikati pripravil prednovoletno srečanje. Zbranim so spregovorili predsednik Sindikata zdravstva in socialnega skrbstva Slovenije **Erih Šerbec**, predsednica tega sindikata v zavodu **Darinka Auguštin** in direktor bolnišnice **Gregor Pivec**. Družabni del programa pa je vodil uveljavljeni humorist **Vinko Šimek – Jaka Šraufciger**.

Sindikata je vse vodilne delavce bolnišnice najprej simbolično obdaril za Miklavža, nato pa jim je predal pismo, ki so ga zaposleni napisali Božičku. V njem so se zavzeli, da bi vsi mlajši sodelavci, ki imajo delovno razmerje za določen čas, dobili pogodbo o delu za nedoločen čas. Zaposleni si želijo novo sistematizacijo, ki bi upoštevala realne razmere in dejstvo, da ima vsak človek samo dve in ne šest rok. Člani sindikata v zavodu si želijo tudi, da bi na pogajanjih z vlado sindikat zanje iztržil pravo ceno dela in da bi zakrpali vse luknje v zdravstveni blagajni.

T. K.

Sindikat kmetijstva in živilske industrije Slovenije

Izhodiščne plače za kmetijstvo in živilsko industrijo Slovenije

Na podlagi Kolektivne pogodbe za kmetijstvo in živilsko industrijo Slovenije (Ur. l. RS št. 58/2001 in 25/2002) ter v skladu z Dogovorom o politiki plač za obdobje 2002–2004 (Ur. l. RS št. 52/2002) ter Zakonom o izvajanju dogovora o politiki plač za obdobje 2002–2004 (Ur. l. RS št. 59/2002) so izhodiščne plače za mesec **december 2002** naslednje:

Tarifni razredi	Relativno razmerje	Opis dela	Izhodiščne bruto plače v tolarjih*)
I.	1,00	Enostavna dela	80.614
II.	1,10	Manj zahtevna dela	88.675
III.	1,23	Srednje zahtevna dela	99.154
IV.	1,37	Zahtevna dela	110.439
V.	1,55	Bolj zahtevna dela	126.176
VI.	1,85	Zelo zahtevna dela	149.134
VII.	2,10	Visoko zahtevna dela	169.288
VIII.	2,50	Najbolj zahtevna dela	201.534
IX.	3,00	Izjemno zahtevna dela	241.841

Regres za letni dopust izplačan decembra znaša **165.362** tolarjev.
Nadomestilo za malico, če delodajalec ne zagotavlja toplega obroka znaša **1.056** tolarjev za vsak delovni dan.

Jubilejna nagrada za skupno delovno dobo decembra 2002:

– za 10 let	103.643 tolarjev,
– za 20 let	155.469 tolarjev,
– za 30 let	207.289 tolarjev,
– za 40 let	259.108 tolarjev

samo v primeru, da se po dopolnitvi z zakonom določene polne dobe, upravičenec še najmanj eno leto ne bo upokojil.

Odpravnina ob odhodu v pokoj izplačana v decembru 2002 znaša **708.693** tolarjev ali tri povprečne plače upravičenca, če je zanj to ugodnejše.

Mesečna nagrada sindikalnemu zaupniku, ki zastopa manj kot 50 članov znaša **8.061** tolarjev. Mesečna nagrada sindikalnemu zaupniku, ki zastopa več kot 50 članov znaša **16.123** tolarjev.

Sindikat podjetja daje skladno z določili panožne pogodbe (56. člen, točka 4/B) predlog za solidarnostno pomoč delodajalcu v primeru: daljše bolezni, invalidnosti ali elementarne nesreče. Maksimalni znesek je povprečna trimesečna plača RS, ki znaša **234.481** tolarjev, pravila in kriterije sprejme sindikat.

Republiški odbor Sindikata KŽI Slovenije podeljuje svojim članom enkratne nepovratne finančne pomoči na predlog sindikata podjetja, družbe ali zadruge v višini, ki je določena s pravilnikom. Predlog mora biti posredovan na ustreznem obrazcu.

Jovo Labanac, sekretar ROS

Srečanje sindikata upokojencev

Na prednovoletnem srečanju so se zbrali tudi člani območnega odbora Sindikata upokojencev Slovenije v Podravju. Nagovorila sta jih sekretar **Dušan Detiček** in predsednik **Konrad Breznik**. Breznik je opozoril, da ob upokojitvi mnogi člani izgubijo zvezo s sindikatom, zato bi morali sindikati v vseh podjetjih in zavodih svoje člane pred upokojitvijo opozoriti na dejavnost sindikata upokojencev. Breznik je opozoril, da v nekaterih sindikatih ustanavljajo klube oziroma sekcije upokojencev, kar ni na mestu, saj ima ZSSS svoj sindikat upokojencev. Ta bo lahko učinkovito uresničeval svoje naloge in se boril za pravice upokojencev samo, če bo dovolj množičen in če se bodo vanj vključevali upokojenci iz vseh okolij.

T. K.

Izhodiščne plače po kolektivnih pogodbah dejavnosti za kemično in gumarsko industrijo Slovenije (Ur. list RS št. 9/98) in za dejavnosti pridobivanja in predelave nekovinskih rudnin Slovenije (Ur. list RS št. 44/98) – december 2002

1. Izhodiščne bruto plače po kolektivnih pogodbah dejavnosti – december 2002 (v SIT):					
Zahtev. skup.	Tarifni razred	Relat. razmerje	Kemijska in gumarska industrija		
			I	II	III
I.	enostavna dela	1,00	68.964	69.655	73.792
II.	manj zahtevna dela	1,10	75.860	76.621	81.171
III.	srednje zahtevna dela	1,23	84.826	85.676	90.764
IV.	zahtevna dela	1,37	94.481	95.427	101.095
V.	bolj zahtevna dela	1,55	106.894	107.965	114.378
VI.	zelo zahtevna dela	1,85	127.583	128.862	136.515
VII.	visoko zahtevna dela	2,10	144.824	146.276	154.963
VIII.	najbolj zahtevna dela	2,50	172.410	174.138	184.480
IX.	izjemno pomembna, najbolj zahtevna dela	3,00	206.892	208.965	221.376
2. Regres za letni dopust – najmanj SIT			125.805	125.805	
– največ 70 % slovenske povprečne plače			165.362	165.362	
3. Povračila stroškov v zvezi z delom					
– regres za prehrano – na delovni dan			690	690	
– dnevnice v SIT: cela			3.500	3.500	
polovična			1.750	1.750	
znižana			1.218	1.218	
4. Jubilejne nagrade pri zadnjem delodajalcu v SIT:					
– za 10 let			68.964	69.655	73.792
– za 20 let			103.446	104.482	110.688
– za 30 let			137.928	139.310	147.584
5. Odpravnina ob upokojitvi najmanj SIT:			469.614	704.421	
6. Solidarnostne pomoči:					
– smrt delavca			234.807	234.807	
– ostalo – na predlog socialne službe ali sindikata			30 % pov. plače	30 do 60 % pov. plače	
7. Nadomestilo za ločeno življenje			93.923	93.923	
8. Drugo					
– minimalna plača			103.643	103.643	
– zjamčena plača			50.559	50.559	
– povprečna mesečna bruto plača za zadnje tri mesece			234.807	234.807	

Pojasnila:

- Regres za letni dopust: najmanj 125.805 SIT, največ 70 % povprečne plače zaposlenih v RS (v septembru 2002 znaša 236.231,00 SIT), kar znaša 165.362 SIT.
- Povračila stroškov v zvezi z delom: **Vir:** KP, Uredba o višini povračil stroškov v zvezi z delom, ki se pri ugotavljanju davčne osnove priznavajo kot odhodek.
- Izračun nekaterih drugih osebnih prejemkov:
 - jubilejne nagrade: KPD,
 - odpravnina ob upokojitvi: KPD (osnova povprečna bruto plača v RS za pretekle tri mesece),
 - solidarnostne pomoči: osnova povprečna bruto plača v RS za pretekle tri mesece,
 - ločeno življenje: najmanj 40 % povprečne plače v RS za pretekle tri mesece.
- Odpravnina: po KP za nekovine najmanj 2 plači, po KP za kemijo in gumarstvo 3 plače.

Marijan Barl, sekretar

Sindikatale, varovanja in poslovanja z nepremičninami Slovenije

Kolektivna pogodba za gospodarske javne službe na področju komunalnih dejavnosti

Skladno z določbami kolektivne pogodbe za gospodarske javne službe na področju komunalnih dejavnosti in vodnega gospodarstva (UL RS št. 50/94), tarifatne priloge kolektivne pogodbe za komunalne dejavnosti za 1996, zakonom o izvajanju dogovora o politiki plač za obdobje 2002–2004 (UL RS št. 59/02), splošne kolektivne pogodbe za gospodarske dejavnosti (UL RS št. 40/97), ter povišanja izhodiščnih plač za 2 %, **so izhodiščne plače od decembra 2002 dalje:**

Tarifni razred	Rel. razm.	Vodno gospodarstvo	Komunalne dejavnosti
I. enostavna dela	1,00	75.438	78.913
II. manj zahtevna dela	1,10	82.982	86.804
III. srednje zahtevna dela	1,23	92.789	97.063
IV. zahtevna dela	1,46	110.139	115.213
V. bolj zahtevna dela	1,60	120.701	126.261
VI. zelo zahtevna dela	2,16	162.946	170.452
VII. visoko zahtevna dela	2,70	203.683	213.065
VIII. najbolj zahtevna dela	3,50	264.033	276.196
IX. izjemno zahtevna dela	4,20	316.840	331.435

Minimalna plača	103.643 SIT
Zajamčena plača	50.559 SIT
Regres za letni dopust najmanj	od 125.805 SIT do 165.362 SIT
Dnevnice – cela (nad 12 do vključno 24 ur odsotnosti)	3.500 SIT
– polovična (nad 8 do 12 ur odsotnosti)	1.750 SIT
– znižana (od 6 do 8 ur)	1.218 SIT
Kilometrina (od 3. 9. 2002)	52,26 SIT
Regres za prehrano (za 8-urni delavnik)	690 SIT
Jubilejne nagrade za delovno dobo:	Po panožni KP Po SKP
– za 10 let	53.534 68.964
– za 20 let	80.301 103.446
– za 30 let	107.068 137.928
Odpravnina pri upokojitvi	469.614
ali tri plače delavca, če je zanj to ugodnejše	
Solidarnostna pomoč	140.884

Prevoz na delo in z dela – višina stroškov javnega prevoza oz. 15 % od cene za 1 liter 95 oktanskega bencina za kilometer, če ni omogočen javni prevoz. Podpisniki tarifatne priloge se strinjamo, da so zneski veljavni od navedenih datumov naprej do spremembe. S pojmom plača je mišljen 1. bruto znesek plače.

Obrazložitev: Jubilejne nagrade so za delovno dobo glede na določbe SKP iz leta 1997 za spoznanje ugodnejše (izhodiščna plača za 1. TR za 10 let, za 20 let 1,5 in za 30 let 2 izhodiščni plači) od določb panožne KP, ki določa 50 %, 75 % oz. 100 % povprečne mesečne **neto plače v gospodarstvu RS**. Isto je navedeno pri odpravnini ob upokojitvi in solidarnostni pomoči, zato uporabljamo določbe SKP, ki je ugodnejša.

Kolektivna pogodba za dejavnost zasebnega varovanja

Skladno z določbami kolektivne pogodbe za dejavnost zasebnega varovanja in tarifatne priloge (UL RS 73/2000), zakonom o izvajanju dogovora o politiki plač za obdobje 2002–2004 (UL RS št. 59/02), splošne kolektivne pogodbe za gospodarske dejavnosti (UL RS št. 40/97), znašajo ob upoštevanju dogovorjenega povišanja za 2 %, izhodiščne plače za mesec december 2002 in dalje:

Tarifni razred	Raz-merje	Izhodiščna bruto plača v SIT za polni delovni čas
I. enostavna dela	1,00	74.558
II. nezahtevna dela	1,10	82.014
III. manj zahtevna dela	1,23	91.706

IV. zahtevna dela	1,37	102.144
V. bolj zahtevna dela	1,55	115.565
VI. zelo zahtevna dela	1,85	137.932
VII. visoko zahtevna dela	2,10	156.572
VIII. najbolj zahtevna dela	2,50	186.395
IX. izjemno zahtevna dela	3,00	223.674

Minimalna plača	103.643 SIT
Zajamčena plača	50.559 SIT
Regres za letni dopust za leto 2002	najmanj od 125.805 SIT do 165.362 SIT
Dnevnice – cela (nad 12 do vključno 24 ur odsotnosti)	3.500 SIT
– polovična (nad 8 do 12 ur odsotnosti)	1.750 SIT
– znižana (od 6 do 8 ur)	1.218 SIT
Kilometrina (od 26. 11. 2002 dalje)	52,26 SIT
Regres za prehrano je 10 % povprečne plače RS	23.481 SIT
Jubilejne nagrade za delovno dobo	
– za 10 let	1 izh. plača tarifnega razreda delavca
– za 20 let	1,5 izh. plače tarifnega razreda delavca
– za 30 let	2 izh. plači tarifnega razreda delavca
Odpravnina pri upokojitvi	469.614 SIT
ali dve plače delavca, če je zanj to ugodnejše	
Solidarnostna pomoč	do 140.884 SIT

Prevoz na delo in z dela – višina stroškov javnega prevoza oz. 15 % od cene za 1 liter 95-okt. bencina za kilometer, če ni omogočen javni prevoz. Podpisniki tarifatne priloge se strinjamo, da so zneski veljavni od navedenih datumov naprej do spremembe. S pojmom plača je mišljen 1. bruto znesek plače.

Kolektivna pogodba za dejavnost poslovanja z nepremičninami

Skladno z določbami kolektivne pogodbe za dejavnost poslovanja z nepremičninami (UL RS št. 9/1998) in tarifatne priloge (UL 35/2000 21. 4. 2000), zakonom o izvajanju dogovora o politiki plač za obdobje 2002–2004 (UL RS št. 59/02), splošne kolektivne pogodbe za gospodarske dejavnosti (UL RS št. 40/97), ob upoštevanju povišanja za 2 % znašajo izhodiščne plače **od decembra 2002 in dalje:**

Tarifni razred	Rel. razm.	IZHODIŠČA v SIT		
		1. skup.	2. skup.	3. skup.
I. enostavna dela	1,00	68.964	73.768	78.913
II. manj zahtevna dela	1,10	75.860	81.145	86.804
III. srednje zahtevna dela	1,23	84.826	90.735	97.063
IV. zahtevna dela	1,46	100.687	107.701	115.213
V. bolj zahtevna dela	1,60	110.342	118.029	126.261
VI. zelo zahtevna dela	2,16	148.962	159.339	170.452
VII. visoko zahtevna dela	2,70	186.203	199.174	213.065
VIII. najbolj zahtevna dela	3,50	241.374	258.188	276.196
IX. Izjemno zahtevna dela	4,20	289.649	309.826	331.435

Minimalna plača	103.643 SIT
Zajamčena plača	50.559 SIT
Regres za letni dopust za leto 2002	najmanj 125.805 SIT največ do 165.362 SIT
Dnevnice – cela (nad 12 do vključno 24 ur odsotnosti)	3.500 SIT
– polovična (nad 8 do 12 ur odsotnosti)	1.750 SIT
– znižana (od 6 do 8 ur)	1.218 SIT
Kilometrina (od 26. 11. 2002) se objavlja v NDE	52,26 SIT
Regres za prehrano je za 176 ur možen do (za 8-urni delavnik)	23.481 SIT 690 SIT
Jubilejne nagrade za delovno dobo	
– za 10 let	v višini izh. plače I. tarif. razreda
– za 20 let	v višini 1,5 izh. plače I. tarif. razreda
– za 30 let	v višini 2 plač I. tarif. razreda
Odpravnina pri upokojitvi	469.614 SIT
ali tri plače delavca, če je to zanj ugodnejše	
Solidarnostna pomoč	do 140.884 SIT

Prevoz na delo in z dela – višina stroškov javnega prevoza oz. 15 % od cene za 1 liter 95 oktanskega bencina za kilometer, če ni omogočen javni prevoz. Podpisniki tarifatne priloge se strinjamo, da so zneski veljavni od navedenih datumov naprej do spremembe. S pojmom plača je mišljen 1. bruto znesek plače.

Miloš Mikolič, sekretar SKVNS

Sindikat kovinske in elektroindustrije Slovenije

1. Izhodiščne bruto plače po kolektivni pogodbi za kovinsko in elektroindustrijo (Ur. l. RS, št. 37/96), Aneks št. 1 (Ur. l. RS št. 14/99), Aneks št. 2 (Ur. l. RS št. 50/90), Aneks št. 3 (Ur. l. RS št. 73/00), Aneks št. 4 (Ur. l. RS št. 25/02), Aneks št. 5 (Ur. l. RS št. 60/02)

ZA DECEMBER 2002 V SIT

Zahtevnostna skupina tarifni razred	Relativno razmerje od 1. 2. 2002	Izhodiščna bruto plača od 1. 12. 2002
I. Enostavna dela	1,0000	78.458
II. Manj zahtevna dela	1,1148	87.465
III. Srednje zahtevna dela	1,2390	97.209
IV. Zahtevna dela	1,4302	112.211
V. Bolj zahtevna dela	1,5736	123.462
VI. Zelo zahtevna dela	1,8604	145.963
VII. Visoko zahtevna dela	2,1950	172.215
VIII. Najbolj zahtevna dela	2,5296	198.467
IX. Izjemno pomembna najbolj zahtevna dela	3,0076	235.970
Eskalacija (Ur. l. RS št. 109/2002) 2,00 % (december 2002)		

Aneks št. 4 h KPD (Ur. l. RS št. 25/02) s 1. 2. 2002 + 3.250 sit po posameznem tarifnem razredu za januar 2002, aneks št. 5 h KPD (Ur. l. RS št. 60/02)

2. Regres za letni dopust za leto 2002

- minimalno (Ur. l. RS št. 45/2002) 125.805
- po uredbi vlade 70 % povprečne plače v RS 167.916

3. Povračila stroškov v zvezi z delom

- regres za prehrano DECEMBER 2002 23.742 SIT
- dnevnice
 - cela 3.500 SIT
 - polovična 1.750 SIT
 - znižana 1.218 SIT
- kilometrina (od 10. 12. 2002) 53,70 SIT

4. Nekateri drugi prejemki

Jubilejne nagrade:

- Po KPD za skupno delovno dobo ali delovno dobo pri zadnjem delodajalcu, Aneks št. 2 (Ur. l. RS št. 50/99)
- za 10 let 78.458 SIT
 - za 20 let 117.687 SIT
 - za 30 let 156.916 SIT

Odpravnina ob upokojitvi:

503.019 SIT ali*

Solidarnostne pomoči:

- smrt delavca 335.346 SIT ali*
- ostalo 167.673 SIT ali*
- daljša bolezen dogovor delodajalec in sindikat
- nadomestilo za ločeno življenje 67.069 SIT ali*

5. Drugo

- minimalna plača od 1. 12. 2002 (Ur. l. RS št. 109/2002) 103.643 SIT
- zjamčena plača od 1. 8. 2002 (Ur. l. RS št. 109/2002) 50.559 SIT
- povprečna mesečna bruto plača za OKTOBER 2002 na zaposlenega v RS 239.880 SIT
- povprečna mesečna bruto plača za AVGUST-OKTOBER 2002 na zaposlenega v RS 237.422 SIT
- začasna osnova za določanje višine nekaterih prejemkov (sprememba Ur. l. RS št. 69/2002)
 - bruto 167.673 SIT
 - neto 107.068 SIT
- povprečna mesečna bruto plača po dejavnostih OKTOBER 2002
 - D Predelovalne dejavnosti skupaj 201.733 SIT
 - DJ/27 in 28 Proizvodnja kovin in kovinskih izdelkov 203.065 SIT
 - DK/29 Proizvodnja strojev in naprav 201.760 SIT

DL/30, 31, 32 in 33 Proizvodnja električne in optične opreme

209.781 SIT

DM/34 in 35 Proizvodnja vozil in plovil

212.944 SIT

Pojasnila

1. Izhodiščne plače:

Količniki povišanja plač (Ur. l. RS št. 109/2002), Aneks št. 4 h KPD (Ur. l. RS št. 25/2002), Aneks št. 5 h KPD

Vir: Tarifna priloga h kolektivni pogodbi dejavnosti (Ur. l. RS, št. 37/96), Aneks št. 2, Aneks št. 3, Aneks št. 4, Aneks št. 5, Zakon

2. Regres za letni dopust:

Po dogovoru za leto 2002 minimalno 125.805, po uredbi vlade RS največ 70 % povprečne plače.

3. Povračila stroškov v zvezi z delom:

- REGRES ZA PREHRANO: 10 % povprečne mesečne plače na zaposlenega v RS v preteklih treh mesecih
- DNEVNICE: določene z uredbo
- KILOMETRINA: * 30 % cene neosvinčenega motornega bencina (95 okt.)

Vir: Uredba o višini povračil stroškov v zvezi z delom in drugih prejemkov, ki se pri ugotavljanju davčne osnove priznavajo kot odhodek (Ur. l. RS, št. 72/93, 43/94, 62/94, 7/95, 5/98, 48/2001), KPD

4. Izračun nekaterih drugih osebnih prejemkov:

- JUBILEJNE NAGRADE: Aneks št. 2 (Ur. l. RS št. 50/99)
- ODPRAVNINA OB UPOKOJITVI: * osnova so tri povprečne bruto plače v gospodarstvu za pretekle tri mesece oziroma mesečne bruto plače delavca, če je to ugodneje za delavca
- SOLIDARNOSTNE POMOČI: * najmanj ena povprečna bruto plača delavcev pri delodajalcu oziroma ena povprečna bruto plača v gospodarstvu za pretekle tri mesece, če je to ugodneje za delavca
- NADOMESTILO ZA LOČENO ŽIVLJENJE: * najmanj 40 % povprečne plače delavcev pri delodajalcu ali povprečne plače v gospodarstvu za pretekle tri mesece, če je to ugodneje za delavca

Vir: KPD, SKP

OPOMBA: Zakon o začasnih določitvi osnove za določanje plač in drugih prejemkov iz delovnega razmerja (Ur. l. RS, št. 19/97) določa začasno osnovo za določanje višine prejemkov pod 2, 3, oz. 4, alinejo. Sprememba osnove je bila objavljena v Ur. l. RS št. 69/2002.

Oskar Komac, sekretar za ekonomsko-finančne zadeve

Sindikat delavcev trgovine Slovenije

Izhodiščne plače za trgovsko dejavnost – december 2002

Na osnovi Zakona o izvajanju dogovora o politiki plač 2002–2004 (Ur. l. RS št. 59/02) ter Dogovora o politiki plač (Ur. l. RS št. 52/02) ter 2. točke tarifne priloge h Kolektivni pogodbi dejavnosti trgovine Slovenije (Ur. l. RS št. 10/98) ter na osnovi Uradnega lista št. 109/02 (količnik) se izhodiščne plače v dejavnosti trgovine (G) po posameznih tarifnih razredih za december 2002 povečajo za 1,02 % in znašajo:

Tarifni razred		Izhodiščna bruto plača v SIT za polni delovni čas
I.	enostavna dela	73.165
II.	manj zahtevna dela	80.482
III.	srednje zahtevna dela	89.993
IV.	zahtevna dela	100.237
V.	bolj zahtevna dela	113.407
VI.	zelo zahtevna dela	135.357
VII.	visoko zahtevna dela	153.649
VIII.	najbolj zahtevna dela	182.914
IX.	najbolj pomembna, najbolj zahtevna dela	219.498

Sandi Bartol, sekretar

Humoreska

»Srečno novo leto!« je pred dnevi pri malici v naši tovarniški menzi veselo vzkliknil rezkar Vili. »Pa smo ga le dočakali. Vsem skupaj želim veliko sreče v letu 2003!«

»Srečo pa bomo letos zares potrebovali,« je veselo dodal mizar Tone. »Zdi se mi, da bomo brez nje ob vključevanju Slovenije v Evropsko unijo in Nato bolj tanko piskali!«

»Fanta, ne zanašajta se na srečo,« je zamahnil z roko skladiščnik Rudi. »V letu 2003 bomo potrebovali predvsem denar, saj vidite, kakšne podražitve so nas doletele že na začetku leta.«

»Rudi ima prav,« je pomenljivo dejal Peter. »Dandanes brez denarja ni sreče!«

»Fantje, nehaite gledati na svet samo skozi prizmo denarja,« se je v pogovor nejevoljno vključila Sonja iz računovodstva. »Jaz vam vsem skupaj želim, da bi bili v letu 2003 čim bolj zdravi. Če bomo zdravi, bomo imeli tudi vse drugo. Zdravje je naše največje bogastvo!«

»Sonja, ne šali se!« je vzkliknil Rudi. »Ob tem, ko se je zgradba Onkološkega inštituta v Ljubljani dobesedno podrli na glave najtežjih bolnikov, ko pediatrično kliniko v Ljubljani za bolne otročke gradijo že več kot desetletje, ko nevrološki in psihiatrični oddelek mariborske bolnišnice razpadata, ko diagnostična oprema v slovenskih bolnišnicah in zdravstvenih domovih zaradi zastarelosti odpoveduje, bi zares težko govorili o tem, da je v tej deželi zdravje največje bogastvo!«

»Hi, hi, hi,« se je zarežal Peter. »Ravno zaradi tega, kar praviš, Rudi, je zdravje v Sloveniji trenutno največje bogastvo. Če zbolíš, je namreč po tebi!«

»Peter, nimaš prav!« je odvrnil Rudi. »Nam preprostim delavcem se v tej deželi, če zbolimo, zares slabo piše, saj so čakalne dobe v javni zdravstveni službi neverjetno dolge. Tisti, ki imajo veliko pod palcem, pa si lahko privoščijo zdravljenje v zasebnih ambulantah. Vidite, pa smo zopet pri denarju. Zato vam jaz vsem skupaj želim veliko denarja v letu 2003.«

»Kako pa naj si ga zaslužimo?« je nejevoljno vprašal mizar Tone. »Saj vsi vemo, kako nizke so izhodiščne plače po kolektivni pogodbi. Če se pri delu ubijem in vsak mesec naredim še 20 nadur, ne morem zaslužiti niti toliko, da bi lahko brez ženine pomoči poplačal vse položnice!«

»Ah, Tone, ne bodi smešen,« je zamahnil z roko Rudi. »Saj veš, da v tej državi ni še nihče obogatel z delom!«

»Kako pa naj potem pridem do denarja in bogastva?« je zamišljeno povprašal Tone.

»Tone, ne šali se, saj to vemo vsi,« je nagubal čelo Rudi. »Izbrati moraš samo način, na kakršen želiš obogateti. Lahko se denimo včlaniš v kakšno od strank na oblasti in se začneš boriti za kakšnega od dobro plačanih vodilnih položajev v gospodarstvu ali državni upravi. Če

želiš, pa se lahko pridružiš kakšni kriminalni ali mafijski združbi in se začneš ukvarjati z različnimi donosnimi posli od mamil in izsiljevanja do korupcije in izterjave dolgov! Če nisi pristaš timskega dela, pa lahko začneš goljufati in varati ljudi kar na lastno roko, samo da je to nekoliko bolj nevarno, ker se lahko zameriš organiziranim fakinom na vplivnih položajih, ki želijo imeti monopol nad goljufanjem državljanov.«

»Kaj pa, če bi me pri takšnem početju zalotili policisti in tožilci?« je prestrašeno vprašal Tone.

»Ha, ha, ha,« smo se zakrohotali vsi v en glas. »Kdo pa je v tej deželi že bil obsojen, če je na veliko kradel, podkupoval, protizakonito privatiziral nekdanje družbeno premoženje, prejemal podkupnine, za velike denarje vodil čez mejo ilegalce, vodil mafij-

ske združbe ali kakorkoli drugače goljufal?«

»Tone, samo na to moraš paziti, da ne boš majhen tatič. Če boš že začel krasti, kradi po gosposko in na veliko,« je svetoval Vili. »V tej deželi lovijo majhne tatiče, medtem ko ostajajo veliki tatovi in lopovi nekažnovani.«

»Ah, fantje, zaman upate, da vam bo srečo prinesel denar,« je vzdihnila praktikantka Suzana. »Povem vam, da lahko človeka zares osreči samo ljubezen. Zato vam sama v letu 2003 želim veliko ljubezni! Kdor živi v ljubezni je najbolj srečen in bogat!«

»Hm, hm, hm,« je začel mencati Vili. »Suzana, prav imaš! V življenju moramo eden drugega zares osrečevati. Jaz sem s tabo takoj pripravljen zaživeti v ljubezni in sreči. Še nočoj!«

»Pacek nemarni!« je vzkliknila Sonja. »Če bi te zdaj slišala tvoja ta stara, bi se leto 2003 zate bolj slabo začelo, končalo pa bi se še slabše!«

Kdo ve, koliko časa bi se še tako pomenkovali, če ne bi iz kuhinje z veliko skledo ričeta za repete pridrvela kuharica Špela.

»Nehajte po nepotrebnem tratiti čas in energijo s pogovori o željah za leto 2003,« je odločno dejala.

»Zakaj pa ne?« smo vprašali vsi v en glas.

»Zakaj pa le?« je odvrnila Špela. »Saj vsi vemo, da se letos za nas delavce ne bo nič spremenilo na bolje. Plače bodo ostale enake, delavske pravice se bodo prej zmanjšale kot povečale, pravna država ne bo delala nič bolje kot lani, pa tudi Vili se bo moral v novem letu zadovoljiti s svojo staro ženo, jaz pa s svojim starim dedcem. Zaradi tega, ker se je obrnila ura na kazalcih se ni in ne bo nič spremenilo!«

»Kaj pa naj potem eden drugemu v letu 2003 zaželim?« smo zopet povprašali vsi v en glas.

»Zaželim si, da bi ohranili smisel za humor!« je odločno dejala Špela. »Tako, kakor bi brez njega težko preživeli tranzicijo, bomo brez smisla za humor težko preživeli tudi leto 2003! Smeh je še edino, kar nam običajnim smrtnikom v tej deželi ostaja, pa še zastonj je!«

Silvestrovanje

- »Kje si silvestroval?«
- »Tam kot lani in predlani.«
- »Kje pa si bil?«
- »Pod mizo!«

Silvestrsko drsanje

- »Kje si silvestroval?«
- »S sodelavko sem šel na svoj vikend v planinah.«
- »Ali si veliko smučal?«
- »Ne, pač pa sem nadrsal. Zalotila naju je moja žena!«

Silvestrski žulji

- »Draga, komaj čakam, da bo polnoč in da bova lahko šla prvič v novem letu skupaj v posteljo,« pravi zaročenec svoji najdražji na silvestrski zabavi.

»Neverjetno, kako se ujemava? Tudi mene žulijo čevlji?«

Silvestrska omama

Za silvestrovo pripeljejo v ambulanto nezvestnega moškega, ki ga spremlja žena.

»Gospa, vaš mož je zastrupljen z alkoholom,« pravi zdravnik.

»Barabe! Le kdo mu je natresel strup v špricarje? Pa še za silvestrovo!«

Silvestrski meni

Kuhar pride za silvestrovo zaskrbljen k šefu strežbe: »Zgodilo se je nekaj groznega! Pečenka za silvestrski meni se je zažgala!«

»Nič hudega! Na jedilnik bom pripisal, da gre za gasilsko silvestrsko pojedino in nekoliko dvignil ceno!«

Veselo silvestrovanje

»Zadnje čase imam zares smolo. Za silvestrovo sem se ga tako nažehtal, da sem v gostilni pozabil bundo!«

»Potem pa pojdi po njo!«

»Saj bi šel, pa nisem plačal!«

Najlepše silvestrovanje

»Kaj delaš, draga?«

»Ah, nič. Samo urejam se za silvestrovanje. Kaj bi danes zvečer najraje videl na meni?«

»Sebe in še večkrat sebe!«

Post za silvestrovo

»Neverjetno! Za silvestrovo se bašete z goveji-mi zrezki in svinjskimi pečenkami čeprav ste vegetarjanec!«

»Veste, danes se postim!«

Silvestrska družba

»Koliko stane pri vas silvestrovanje?«

»35.000 tolarjev po osebi!«

»Za ta denar bi si lahko kupil tri prašiče!«

»Kar izvolite, če vam bo v njihovi družbi lepše!«

Zaupniki SKEI proučili novi zakon o delovnih razmerjih

Območna organizacija SKEI v Podravju je v prostorih hotela Bellevue na Pohorju pred kratkim pripravila seminar o novem zakonu o delovnih razmerjih.

Udeležencem sta predavala sekretarka območne organizacije ZSSS Vekoslava Krašovec in pravnik Andrej Zorko.

Več kot 80 predsednikom sindikalnih in sindikalnim zaupnikom sta o aktualnih nalogah SKEI spregovorila tudi predsednik in sekretar območne organizacije SKEI Martin Dular in Branko Medik.

Območna organizacija SKEI je lani za sindikalne zaupnike pripravila tri seminarje o novem zakonu o delovnih razmerjih, četrti pa je načrtovan za letošnji februar. Januarja pa bo SKEI za sindikalne zaupnike pripravil seminar o uresničevanju novega zakona o varnosti in zdravju pri delu.

T. K.

Andrej Zorko med seminaristi.

Razpis

9. državnega prvenstva SKEI v veleslalomu in teku na smučeh,

ki bo v petek, 17. januarja, v Kranjski Gori.

Otvoritev tekmovanja bo ob 9. uri. Tekmovanje v veleslalomu bo na smučišču Podlesk in se bo pričelo ob 10. uri. Tek na smučeh bo za Hotelom Kompas in se bo pričel ob 12. uri. Razglasitev rezultatov bo ob 15,30 na prireditvenem prostoru. Tekmovalke in tekmovalci bodo glede na starost razdeljeni v kategorije A, B, C, D in E. Tekmujejo lahko le članice in člani SKEI.

Tekmovanje bo potekalo po pravilih Smučarske zveze Slovenije. Tekmovanje bo posamično in ekipno (regijske in območne organizacije SKEI).

Prijave na območne (regijske) organizacije SKEI pošljejo na naslov SKEI – Regijska organizacija Ljubljane in okolice, 1000 Ljubljana, Dalmatinova 4, ali po faksu 01/433-94-66, ali elektronski pošti:

skei_lj@sindikat-zsss.si.

Tekmovanje bo vodil organizacijski odbor v sestavi Drago Gajzer (predsednik), Zlatko Hernčič, Andrijana Golob, Oskar Komac, Aleš Gorišek in Vlasta Kotnik.

KOMPAS

faksa!

profesorjev!

izpitov!

seminarjev!

statusa!

Začetek zavarovanja!

Prišel je čas za dopolnilno zdravstveno zavarovanje.
Dobrodošli v svet odraslih.

VZAJEMNA

zdravstvena zavarovalnica, d.v.z.

Jaz zate, ti zame.

brezplačen telefon: 080 20 60

www.vzajemna.si

Nova Delavska enotnost						BITJE, KI VZBUJA STRAH, ODPOR	MOČVIR, PTICA Z DOLGIM ČRNIM ČOPOM	RITINA	NEMŠKI POLITIK, 1. PREDSED. WEIMAR. REPUBLIKE	PREBIVALEC MALTE	LADO LESKOVAR	KITARIST IN PEVEC HENDRIX	OKRASNA ZIMZELENA GRMIČASTA RASTLINA	NENAVADNO VELIKA IN MOČNA ŽENSKA	JAPONSKA NABIRALKA BISEROV
Avtor: Rudi Murn	STAR. IT. FILMSKA IGRALKA (ALIDA)	PREG-NANSTVO	SMILJAN ROZMAN	TOLERIRANJE	ZNAČAJ EBENO-VEC										
	FILM O DIVNJEM ZAHODU														
	ŽENSKA, KI DELA AKROBACIJE														
	LIDIJA SOTLAR		LEN ČLOVEK GORAN IVANIŠEVIČ												
	SIPI PODOBEN GLAVO-NOŽEC					ŠVICAR. NARODNI JUNAK (WILHELM) DIRA									
	PREBIVALEC ILIRIJE				EDINA HČI ROČNO ORODJE ZA KOPANJE										
	POUDAREK							TKANI IZDELKI							
	NINO ROBIČ				GR. MATI BOGOV GEOM. TELO			ORGAN VIDA ROMBOID. MOR. RIBA					ORANŽADA ČEKAN		
	CUNJA					KARAMBOL					KDOR SE SELI IZ KRAJA V KRAJ				
	STAR. CITROE-NOV AVTO					SEZNAM IMEN	SODOBNI SLOV. PEŠNIK (JANEZ)	ANTON OCVRK VRSTA JEDI		EDEN OD KONTI-NENTOV	DOMAČA ŽIVAL STRUP OD BAKTERIJ				
	PRAŽIVAL, MENJAČICA									DOMAČA VPREŽNA ŽIVAL				ALOZ REBULA	
	KLIMAKTERIJ							IVAN CANKAR	RDEČI KRIŽ			POD	JAPONSKI DROBIŽ	REKA V ŠPANIJ, PRITOK EBRA	POGOVORNO: PLIN
	FINSKO JEZERO								VOJAŠKI TABOR (STAR.)						
	ANGL. FIZIK NOBELO-VEC 1933								MAJHNA PILA						
	SLIKA ALI KIP GOLEGA TELES							TRIBALIZEM – TEŽNJA PO KORISTI KAKE SKUPINE, KI NI V SKLADU S KORISTMI DRŽAVE	JUŽNI SADEŽ						

GESLA NAGRADNE KRIŽANKE št. 1 (9. 1. 2003):

1:

2:

Gesla iz današnje nagradne križanke napišite na označena polja, izrežite in pošljite nalepljene na dopisnici na naslov: Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, Dalmatinova 4, 1000 Ljubljana, p. p. 97. Tudi tokrat je nagrada 5000 tolarjev, zato ne pozabite napisati svojega točnega naslova in davčne številke. Upoštevali bomo pravilne rešitve, ki bodo prispele do **ponedeljka, 20. januarja 2003.**

Pravilna rešitev gesel iz 43. številke Nove Delavske enotnosti: 1. **NOVI PREDSEDNIK DRŽAVE**, 2. **BODOČI PREMIER**. Nagrado 5000 tolarjev prejme **Nena Vičič**, Brinškova 24, 6251 Ilirska Bistrica.